

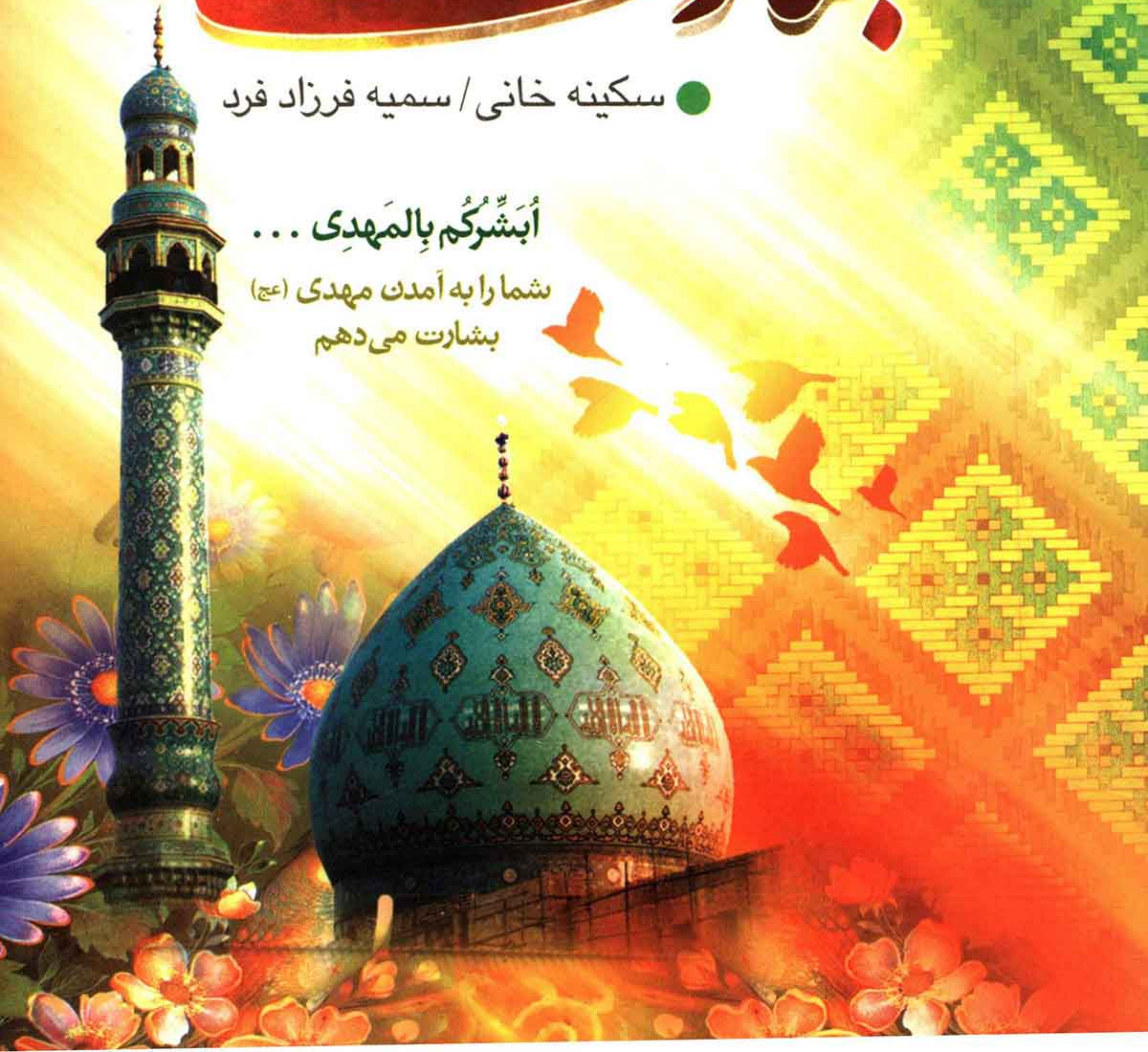
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَالْآلِهِ وَسَلَّمَ

بشارت نبوی

● سکینه خانی / سمیہ فرزاد فرد

أَبَشِّرُكُمْ بِالْمَهْدِيِّ...

شمارا به آمدن مهدی (عج)
بشارت می دهم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم بہ:

کوثر زلال ولایت،

نور چشم نبی ﷺ،

بانوی دو عالم،

صدیقہ کبریٰ حضرت فاطمہ زہرا علیہا السلام

بشارت‌نپی

شبهات‌های پیامبر اعظم ﷺ و حضرت مهدی عجل الله

سکینه خانی
سمیه فرزاد فرد

بشارت نبی

شبهات‌های پیامبر اعظم و حضرت مهدی

مؤلف	◆	سکینه خانی / سمیه فرزاد فرد
قطع	◆	رقعی / ۹۶ صفحه
نوبت چاپ	◆	اول ۸۵
شمارگان	◆	۳۰۰۰ نسخه
چاپ	◆	عترت
صفحه آرا	◆	فاطمه کرباسی
قیمت	◆	۷۰۰ تومان
شابک	◆	۹۶۴-۸۲۶۲-۶۱-۶

تلفن: مرکز پخش قم: ۲۹۲۴۷۹۳

همراه: ۰۹۱۲۳۵۳۲۸۱۶

صندوق پستی: ۱۱۷۹-۳۷۱۳۵

فهرست مطالب

<p>۱۵..... رکاب رسول خدا ﷺ</p> <p>یاران امام مهدی <small>علیه السلام</small>، برادران</p> <p>۱۷..... پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>ظهور امام مهدی <small>علیه السلام</small>، سرور قلب</p> <p>۱۷..... پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>۱۸..... بشارت در ادیان</p> <p>۱۹..... مشابهت در فترت</p> <p>۲۱..... مشابهت در زمانه</p> <p>۲۱..... زمانه‌ی پیش از ظهور</p> <p>۲۳..... زمانه‌ی بعد از ظهور</p> <p>۲۸..... اوصاف مشترک</p> <p>۲۸..... رحمت</p> <p>۲۸..... حجّت الله</p> <p>۲۹..... نور الله</p> <p>۳۰..... دعوت کننده به سوی خدا</p> <p>۳۱..... لطف عظیم</p> <p>۳۳..... خاتم</p> <p>۳۴..... تلاوت کننده و مفسّر قرآن</p> <p>۳۵..... مظهر حیات</p> <p>۳۶..... امان برای همه</p> <p>۳۸..... سیره‌ی مشترک</p>	<p>۷..... مقدمه</p> <p>۱۰..... پیوندها</p> <p>میلاّد امام مهدی <small>علیه السلام</small> و شهادت به</p> <p>۱۰..... نبوت</p> <p>امام مهدی <small>علیه السلام</small> فرزند رسول خدا</p> <p>۱۱..... هم نام و هم کنیه</p> <p>امام مهدی <small>علیه السلام</small> شبیه‌ترین مردم به</p> <p>۱۲..... رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>شناخت رسول <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small> مقدم بر</p> <p>۱۲..... شناخت حجّت <small>علیه السلام</small></p> <p>امام مهدی <small>علیه السلام</small> سزاوارترین مردم</p> <p>نسبت به پیامبر <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>۱۳..... سنّت حضرت مهدی <small>علیه السلام</small>، سنّت</p> <p>رسول خدا <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>۱۳..... اطاعت حضرت مهدی <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small></p> <p>اطاعت پیامبر <small>علیه السلام</small></p> <p>۱۴..... انکار امام مهدی <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>، انکار رسول</p> <p>خدا <small>علیه السلام</small></p> <p>۱۵..... انتظار فرج، جهاد و شهادت در</p>
--	---

۸۱.....	۱۶- ایمان برتر	۳۸.....	سیره‌ی فردی
۸۲.....	۱۷- شکیبایان در غیبت	۳۸.....	زهد:
۸۲.....	۱۸- شکیبایی یاران	۳۹.....	عبادت:
۸۳.....	۱۹- گرامی‌ترین امت	۴۱.....	سیره‌ی اجتماعی
۸۳.....	۲۰- ارزش ایمان	۵۰.....	مقدمات تشکیل حکومت
۸۴.....	۲۱- آزمون ایمان	۶۱.....	اهداف حکومت
۸۴.....	۲۲- منکرین ظهور	۶۸.....	ویژگی‌های حکومت
۸۴.....	۲۳- محمدی دیگر	۷۲.....	امام مهدی <small>علیه السلام</small> در خطبه‌ی غدیر
۸۵.....	۲۴- بشارت ظهور	۷۲.....	اوصاف امام مهدی <small>علیه السلام</small> در خطبه‌ی غدیر
۸۵.....	۲۵- ظهور	۷۴.....	حضور حجّت تا قیامت
۸۵.....	۲۶- امید ناامیدان	۷۶.....	خاتم الأوصیاء
۸۶.....	۲۷- پایان یک آغاز	۷۶.....	۱- امت مورد رحمت
۸۶.....	۲۸- به سوی او بشتابید!!!	۷۶.....	۲- فرزند پیامبر <small>صلى الله عليه وآله</small>
۸۷.....	۲۹- منجی جهان	۷۶.....	۳- فرزند فاطمه <small>علیها السلام</small>
۸۸.....	۳۰- سعادت دیدار	۷۶.....	۴- از نسل حسین <small>علیه السلام</small>
۸۸.....	۳۱- عظمت امام مهدی <small>علیه السلام</small>	۷۷.....	۵- الفت ملائکه
۸۸.....	۳۲- اقتدا به امام مهدی <small>علیه السلام</small>	۷۸.....	۶- سفینه نجات
۸۹.....	۳۳- سلطان مشرق و مغرب	۷۸.....	۷- آخرین وصی
۸۹.....	۳۴- سخاوت امام مهدی	۷۹.....	۸- طاووس بهشتیان
۹۰.....	۳۵- بی‌نیازی دل‌ها	۷۹.....	۹- انکار قائم <small>علیه السلام</small>
۹۰.....	۳۶- بخشش بدون تبعیض	۷۹.....	۱۰- خورشید پشت ابر
۹۰.....	۳۷- پناه امت	۸۰.....	۱۱- راز خدا
۹۱.....	۳۸- مورد تأیید خداوند	۸۰.....	۱۲- صاحب دو غیبت
۹۱.....	۳۹- همه چیز برای او	۸۰.....	۱۳- حیرت امت
۹۲.....	۴۰- رضایت آسمان‌ها و زمین	۸۱.....	۱۴- برترین عبادت
۹۴.....	فهرست منابع و مآخذ	۸۱.....	۱۵- انتظار و شکیبایی

مقدمه

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ يُظهِرُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَسُو
كِرَةً الْمُشْرِكُونَ^۱

خداوند تبارک و تعالی نور هدایت را در رسالت آخرین ستاره‌ی
درخشان آسمان نبوت قرار داد، او که آخرین پیامبر و برترین
برگزیده و رحمتی برای عالمیان است.

پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نخستین و آخرین سطر از نامه‌ی غیبت است که از
فراز منبر فرج به گوش جهانیان خواهد رسید، هر چند نامردمان را
خوش نیاید.

خداوند رحمت و محبت را در نسل او قرار داد، نسلی که
تندیس رحمت گسترده الهی‌اند تا مهربانی از جهان منقطع نگردد.

و امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام می‌آید تا احیاکننده سنت پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ باشد، «و
مُجَدِّدًا لِمَا غُطِّلَ مِنْ أَحْكَامِ كِتَابِكَ ... وَ سُنَنِ نَبِيِّكَ ...»^۲

امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام عصاره‌ی نبوت است.

امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام راه گسترش هدایت پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در جهان و
برخاستن گلبانگ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ» است.

امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام آرزوی پیامبر و سرور قلب نبی است:

«اللَّهُمَّ وَ سُرَّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤْيَتِهِ»^۳

امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام قائم مقام رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ است. «وَالْقِيَمَ مَقَامَهُ»^۴

۱ - توبه (۹)، ۳۳.

۲ - همان، دعای عهد

۳ - همان.

۴ - صحیفه مهدیه، زیارت اول حضرت بقیة الله علیه السلام در سرداب

امام مهدی علیه السلام حسن ختام اسلام، در فصل آخر تاریخ است.

امام مهدی علیه السلام آغاز یک پایان است.

امام مهدی علیه السلام آرزوی پیامبر صلی الله علیه و آله برای رساندن امتش به آزادی است. «... به ... يَخْرُجُ ذَلَّ الرِّقِّ مِنْ أَعْنَاقِكُمْ ...»^۱

«به سبب او (مهدی علیه السلام) ... زنجیرهای بردگی و اسارت از گردن‌های شما گسسته خواهد شد.»

امام مهدی علیه السلام بشارت نبی صلی الله علیه و آله است به تمام تاریخ «...
أُبَشِّرُكُمْ بِالْمَهْدِيِّ علیه السلام ...»^۲

و اکنون بشر خفته در جاهلیت پنهان چشم به راه قافله‌سالاری است تا در پرتو رهبری پیامبر گونه‌ی او، لبیک‌گویان قدم به صراط مستقیم بگذارد. تنها وجود حیات‌بخشی چون پیامبر صلی الله علیه و آله می‌تواند بشر را از این خواب گران بیدار کند.

«اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْكُو إِلَيْكَ فَقَدْ نَبِينَا صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ غِيَةَ وَلِينَا ...»^۳
مجموعه‌ای که پیش رو دارید، گفتارهایی است از مشابیه‌های پیامبر رحمت صلی الله علیه و آله و امام مهدی علیه السلام. با امید به این که بضاعت مزجاء مورد قبول یار و حجت پروردگار گردد.

در پایان از کلیه‌ی اساتید بزرگوار و دوستانی که ما را در گردآوری این مجموعه یاری کردند، کمال تشکر را داریم.

اجر همه‌ی آنها با یوسف فاطمه

سوم جمادی الثانی ۱۴۲۷

مقدس، ص ۶۱۴، به نقل از مصباح الزائر، ص ۴۱۸

۱ - طوسی، الغیبة، ح ۱۴۴، ص ۱۸۵

۲ - همان، ح ۱۳۶، ص ۱۷۸.

۳ - مفاتیح الجنان، دعای افتتاح.

پیوندا

پیوندها

حضرت مهدی علیه السلام مشترکات فراوانی با جدّ بزرگوارشان رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دارند. در این فصل از کتاب به بیان گوشه‌ای از این پیوندها می‌پردازیم:

میلااد امام مهدی علیه السلام و شهادت به نبوت

حکیمه خاتون - عمه‌ی امام حسن عسکری علیه السلام - در مورد ولادت حضرت حجت علیه السلام نقل می‌کند:

ناگهان آن فرزند عزیز را مشاهده نمودم که در حال سجده بود و دو انگشت سبابه‌ی خود را بلند نموده و می‌فرمود: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ [وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ] وَ أَنَّ جَدِّي مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ ...»^۱

و همچنین از جانب امام حسن عسکری علیه السلام نقل می‌کنند که ایشان فرمودند: «ای فرزندم! سخن بگوی.» فرمود: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ...»^۲

امام مهدی علیه السلام فرزند رسول خدا

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرمایند: «الْقَائِمُ مِنْ وَدِيِّ ...»^۳

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ب ۴۲، ح ۲، ص ۱۵۱.

۲ - همان، ح ۱، ص ۱۴۵.

۳ - همان، ج ۱، ب ۲۴، ح ۶، ص ۴۹۰.

«قائم عليه السلام از فرزندان من است ...»

و در جایی دیگر فرموده‌اند: «المهدي من ولدي ...»^۱

«مهدی از فرزندان من است ...»

امام حسن عسکری عليه السلام در بستر ارتحال خطاب به امام

زمان عليه السلام فرمودند:

«أبشُرُ يا بُنَيَّ ... وَلَدَكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَنْتَ خَاتِمُ الْأَيِّمَةِ الطَّاهِرِينَ

وَبَشِّرْ بِكَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَ سَمَّاكَ وَ كَنَّاكَ بِذَلِكَ ...»^۲

«بشارت بر تو باد ای پسر من ... جد تو رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ است و

تو خاتم ائمه طاهرين هستی و رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به (ولادت) تو

بشارت داده است و این اسم و کنیه را برای تو قرار داد ...»

هم نام و هم کنیه

پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرمایند:

«القائم من ولدي اسمه إسمي و كنيته كُنيتي و شمائله شمائلي ...»^۳

«قائم عليه السلام از فرزندان من است، اسم او اسم من و کنیه‌ی او،

کنیه‌ی من و شمایل (چهره) او شمایل من است ...»

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۲۵، ح ۲، ص ۵۳۵.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ح ۱۳، ص ۱۷.

۳ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ب ۳۹، ح ۶، ص ۱۲۲.

امام مهدی علیه السلام شبیه‌ترین مردم به رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

«أَلَا إِنَّهُ أَشْبَهُ النَّاسِ خَلْقًا وَ خُلُقًا وَ حُسْنَ بَرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»^۱

«همانا او (مهدی علیه السلام) شبیه‌ترین مردم از نظر خلق و خلق و

نیکویی به رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ است.»

شناخت رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، مقدم بر شناخت حجت علیه السلام

امام صادق علیه السلام، در پاسخ به سؤال زراره که به حضرت عرض

کرد: در دوران غیبت مرا به چه کاری امر می‌کنید؟، این دعا را

توصیه کردند:

«اللَّهُمَّ عَرَفْنِي نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ نَبِيَّكَ، اللَّهُمَّ

عَرِّفْنِي نَبِيَّكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَبِيَّكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ، اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي

حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَلْتُ عَنْ دِينِي»^۲

«بار خدایا! خودت را به من بشناسان، پس اگر تو خودت را

به من نشناسانی، تو را نخواهم شناخت؛ بار خدایا! پیامبرت را به

من بشناسان، که اگر پیامبرت را به من نشناسانی، حجتت را

نخواهم شناخت؛ خداوند! حجتت را به من بشناسان چرا که اگر

حجت خود را به من نشناسانی، از دینم گمراه می‌شوم.»

۱ - هیأت علمی مؤسسه معارف اسلامی زیر نظر شیخ علی کورانی، معجم

الاحادیث المهدی، ج ۳، ح ۶۴۷، ص ۱۰۴.

۲ - سیدبن طاووس، جمال الأسبوع، ص ۳۱۴.

در این دعا شناخت امام و حجت، در گرو شناخت رسول خدا ﷺ معرفی شده است.

امام مهدی علیه السلام سزاوارترین مردم نسبت به پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

امام باقر علیه السلام در بیان حدیثی می فرمایند:

«... وَ الْقَائِمُ يَوْمَئِذٍ بِمَكَّةَ عِنْدَ الْكَعْبَةِ... يَقُولُ: ... فَمَنْ حَاجَّنِي فِي مُحَمَّدٍ ﷺ فَأَنَا أَوْلَى النَّاسِ بِمُحَمَّدٍ.»^۱

«... امام قائم علیه السلام در آن روز (فرو رفتن لشکر سفیانی) در مکه است نزد کعبه، ... می گوید: پس اگر کسی در رابطه با محمد صلی الله علیه و آله و سلم از من سؤال کند من سزاوارترین مردم نسبت به محمد صلی الله علیه و آله و سلم هستم.»

سنت حضرت مهدی علیه السلام، سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم

در حدیثی از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آمده است که حضرت مهدی علیه السلام به سنت ایشان عمل می کنند: «و يَعْمَلُ بِسُنَّتِي ...»^۲

و همچنین در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است که:

«وَأَمَّا سُنَّةٌ مِنْ مُحَمَّدٍ ﷺ فَيَهْتَدِي بِهَدَاهُ وَيَسِرُ بِسِرِّهِ.»^۳

۱ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ح ۷۸، ص ۳۰۵.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ح ۲۵، ص ۸۲.

۳ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ب ۳۳، ح ۴۶، ص ۲۹.

«و اما سنت او از محمد ﷺ آن است که مثل او هدایت می کند و به سیره او حرکت می کند.»

اطاعت حضرت مهدی علیه السلام، اطاعت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

امام جعفر صادق علیه السلام از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نقل می کنند که:

«القائم من ولدي ... من أطاعه فقد أطاعني و من عصاه فقد عصاني و من أنكره في غيبته فقد أنكرني، و من كذبه فقد كذبنني و من صدقه فقد صدقني، إلى الله أشكو المكذبين لي في أمره و الجاحدين لقولي في شأنه و المضلين لأمتي عن طريقته؛ (و سيعلم الذين ظلموا أي منقلب ينقلبون)»^۱

«قائم از فرزندان من است ... کسی که او را اطاعت کند، مرا اطاعت کرده و کسی که او را نافرمانی کند، مرا نافرمانی کرده است و کسی که او را در دوران غیبتش انکار نماید، مرا انکار نموده است و کسی که او را تکذیب کند، مرا تکذیب کرده است و کسی که او را تصدیق کند، مرا تصدیق نموده است. از کسانی که گفتار مرا درباره‌ی او انکار و تکذیب می کنند و از کسانی از امتم که مردم را از طریقه‌ی او گمراه می سازند به خداوند شکایت می برم؛ (و به زودی خواهند دانست کسانی که ظلم کرده‌اند، به چه کیفر گاهی بازگشت می کنند.)»

۱ - شعراء (۲۶)، آیه ۲۲۷.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ب ۳۹، ح ۶، ص ۱۲۳.

انکار امام مهدی علیه السلام، انکار رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

امام صادق علیه السلام فرمودند:

«مَنْ أَقَرَّ بِجَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَ جَحَدَ الْمَهْدِيَّ كَانَ كَمَنْ أَقَرَّ بِجَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَ جَحَدَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بُيُوتُهُ ...»^۱

«کسی که به همه‌ی امامان علیهم السلام اقرار کند و امام مهدی علیه السلام را انکار نماید، مانند کسی است که به همه‌ی پیامبران اقرار کند اما نبوت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را انکار نماید ...»

امام صادق علیه السلام از پدرانشان از رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نقل می‌کنند که ایشان فرمودند:

«مَنْ أَنْكَرَ الْقَائِمُ مِنْ وُلْدِي فَقَدْ أَنْكَرَنِي.»^۲

«هر کس قائم از فرزندان مرا انکار کند، مرا انکار کرده است.»

انتظار فرج، جهاد و شهادت در رکاب رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

امام سجاد علیه السلام فرمودند:

«... إِنَّ أَهْلَ زَمَانِ غَيْبَتِهِ الْقَائِلِينَ بِإِمَامَتِهِ وَ الْمُنْتَظِرِينَ لِظُهُورِهِ، أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ، لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَ الْأَفْهَامِ وَ الْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ بِهِ الْغَيْبَةُ عِنْدَهُمْ بِمَنْزِلَةِ الْمَشَاهِدَةِ وَ جَعَلَهُمْ فِي ذَلِكَ

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ب ۳۳، ح ۱، ص ۳.

۲ - همان، ب ۳۹، ح ۸، ص ۱۲۲.

الزَّمانِ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِينَ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ بِالسَّيْفِ»^۱

«... همانا مردم زمان غیبت، که امامت او را باور دارند و منتظرین ظهور او، از مردم دیگر زمان‌ها برترند، چرا که خدای متعال به آنان عقل و درک و قدرت شناختی داده است که غیبت بر ایشان چون ظهور است. خداوند آنان را در آن زمان، هم پایه‌ی مجاهدینی قرار داده است که در رکاب رسول خدا ﷺ شمشیر زده‌اند.»

امام صادق عليه السلام فرمودند:

«مَنْ مَاتَ مِنْكُمْ، وَ هُوَ مُنْتَظَرٌ لِهَذَا الْأَمْرِ، كَمَنْ هُوَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ، قَالَ: ثُمَّ مَكَثَ هَيْئَةً، ثُمَّ قَالَ: لَا بَلْ كَمَنْ قَارَعَ مَعَهُ بِسَيْفِهِ، ثُمَّ قَالَ: لَا وَاللَّهِ، إِلَّا كَمَنْ اسْتَشْهَدَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ»^۲

«کسی که در حالت انتظار دولت قائم عليه السلام بمیرد، مانند کسی است که در خدمت قائم به سر می‌برد. امام عليه السلام پس از این سخن مکثی کردند، سپس فرمودند: خیر بلکه مانند کسانی‌اند که در رکاب مهدی شمشیر زده است. سپس فرمودند: نه به خدا سوگند، مانند آن کسی است که در خدمت پیامبر صلوات الله عليه به شهادت رسیده باشد.»

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۳۱، ح ۲، ص ۵۸۶.

۲ - محمد بن خالد برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۱۷۴، ب ۳۸، ح ۱۵۱ -

قاضی نعمانی مغربی / شرح الاخبار، ج ۳، ص ۵۷۱.

یاران امام مهدی علیه السلام، برادران پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ روزی در میان اصحاب خود فرمودند:

«اللَّهُمَّ لَقِنِي إِخْوَانِي مَرَّتَيْنِ فَقَالَ مَنْ حَوْلَهُ مِنْ أَصْحَابِهِ: أَمَا نَحْنُ إِخْوَانُكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: لَا، إِنَّكُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانِي قَوْمٌ فِي آخِرِ الزَّمَانِ آمَنُوا بِي وَلَمْ يَرَوْني ... لِأَحَدِهِمْ أَشَدُّ بَقِيَّةً عَلَى دِينِهِ مِنْ خَرَطِ الْقَتَادِ فِي اللَّيْلَةِ الظُّلْمَاءِ، أَوْ كَالْقَابِضِ عَلَى جَمْرِ الغُضَا! أولئك مصابيح الدُّجَى، يُنَجِّهِمُ اللهُ مِنْ كُلِّ فِتْنَةٍ غَيْرَاءٍ مَظْلَمَةٍ»^۱

«خدایا! مرا به ملاقات برادرانم برسان. بعضی از اصحاب گفتند: مگر ما برادران شما نیستیم؟ رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: شما اصحاب من هستید و برادران من کسانی هستید که در آخر الزمان خواهند آمد و بدون این که مرا دیده باشند، به من ایمان خواهند آورد ... آن‌ها برای دین خود بیش از کسی که در تاریکی شب شاخه‌ی پر از تیغ را با دست خود بتراشد، و یا آتش سرخ شده را در دست خود نگه دارد، صبر می‌کنند! آن‌ها چراغ‌هایی نورانی هستند که خداوند آن‌ها را از هر فتنه‌ی هراسناک نجات خواهد داد.»

ظهور امام مهدی علیه السلام، سرور قلب پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در دعای عهد، امام صادق علیه السلام ظهور امام مهدی علیه السلام را مایه‌ی

۱ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۴ - بصائر الدرجات، ص

سرور قلب پیامبر ﷺ می دانند:

«اللَّهُمَّ وَ سُرَّ نَبِيَّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤْيَيْتِهِ...»^۱

«پروردگارا! با ظهور او (امام مهدی علیه السلام) پیامبرت را شاد گردان ...»

بشارت نبی

بشارت در ادیان

در قرآن کریم آمده است:

«وَ إِذْ قَالَ عِيسَىٰ بَنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا

لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاتِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ...»^۲

«و هنگامی را که عیسی پسر مریم گفت: ای فرزندان

اسرائیل، من فرستاده‌ی خدا به سوی شما هستم. تورات را که

پیش از من بوده تصدیق می‌کنم و به فرستاده‌ای که پس از من

می‌آید و نام او احمد است بشارت‌گرم.»

امام باقر علیه السلام در مورد بشارت انبیاء علیهم السلام به آمدن پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

می‌فرمایند:

«... فَلَمَّا أَنْزَلَتِ التَّوْرَةُ عَلَىٰ مُوسَىٰ بْنِ عِمْرَانَ عليه السلام تُبَشِّرُ بِمُحَمَّدٍ...»

فَلَمْ تَزَلِ الْأَنْبِيَاءُ عليهم السلام تُبَشِّرُ بِمُحَمَّدٍ صلی الله علیه و آله و سلم...»^۳

«... چون تورات بر موسی بن عمران علیه السلام نازل شد بشارت داد

۱ - مفاتیح الجنان، دعای عهد.

۲ - صف (۶۱)، ۶.

۳ - شیخ صدوق، کمال‌الدین و تمام‌النعمة، ج ۱، ص ۴۱۱.

محمد ﷺ می آید ... و پیوسته پیامبران علیهم السلام چنین بشارتی می دادند.»

قرآن، بشارت ادیان را به آمدن حضرت مهدی علیه السلام چنین بیان می دارد:

﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾^۱

«در زبور بعد از ذکر (تورات) نوشتیم: بندگان شایسته ام و ارث (حکومت) زمین خواهند شد!»

در روایتی از امام باقر علیه السلام آمده است:

مراد از کلمه‌ی «ذکر» در ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ﴾، همه‌ی کتاب‌های پیامبران است و مراد از ﴿أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ﴾، قائم علیه السلام و یاران او می باشد.^۲

مشابهت در فترت^۳

پیامبر گرامی ﷺ و فرزند گرامیشان پس از فترت طولانی و فاصله‌ای بسیار از اوصیاء پیش از خویش ظهور می کنند. امام علی علیه السلام در مورد پیامبر ﷺ می فرمایند:

پیوندها

۱ - انبیاء (۲۱)، آیه ۱۰۵

۲ - مجمع البیان، ج ۴، ذیل آیه.

۳ - فترت به فاصله‌ی میان دو پیامبر (که پیامبری نیست) گفته می شود. (رک: لغت‌نامه‌ی دهخدا ذیل همین عنوان).

بشارت نبی

«... أَرْسَلَهُ عَلِي حِينَ فِتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ وَ هَفْوَةٍ عَنِ الْعَمَلِ وَ غَبَاوَةٍ مِنَ الْأُمَّمِ.»^۱

«خداوند او را زمانی فرستاد که با زمان پیامبران گذشته، فاصله‌ی طولانی داشت و مردم از نیکوکاری فاصله گرفته و امت‌ها به جهل و نادانی گرفتار شده بودند.»

امام صادق علیه السلام در وصف امام مهدی علیه السلام می‌فرمایند:

«الَّذِي يَمْلَأُهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئْتُ [ظُلْمًا وَ] جَوْرًا ، لَعَلِّي فِتْرَةٌ مِنَ الْأُمَّمِ [يَأْتِي] كَمَا أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ ، بَعَثَ عَلِي فِتْرَةً مِنَ الرُّسُلِ.»^۲

«او کسی است که آن (زمین) را از عدالت پر می‌کند همان‌طور که از ظلم و جور پر شده بود؛ پس از یک دوره فترت ائمه علیهم السلام چنان‌چه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نیز پس از یک فاصله‌ی طولانی از پیامبران مبعوث شدند.»

۱ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۹۴، ص ۱۷۷.

۲ - نعمانی، الغیبه، ح ۳۸، ص ۱۸۶

مشابهت در زمانه

زمانه‌ی پیش از ظهور

امام علی علیه السلام زمانه‌ی پیش از رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را این گونه توصیف می‌کنند:

«أرسله علي حين فترة من الرُّسلِ و طولِ هَجْرةِ
مِنَ الأُمَّمِ و اغْتِزَامِ مِنَ الفِتَنِ و ائْتِشَارِ مِنَ الأُمُورِ، و تَلَطُّ
مِنَ الحُرُوبِ و الدُّنْيَا كَاسِفَةٌ التُّورِ، ظَاهِرَةٌ الفُرُورِ؛ عَلِي
حِينَ إِصْفِرَارِ مِنَ وَرَقِهَا و إِيسَاسِ مِنْ ثَمَرِهَا و أَغْوِرَارِ مِنْ
مَائِهَا، قَدْ دَرَسَتْ مَنَارُ الأُهدَى و ظَهَرَتْ أَعْلَامُ الرُّدَى، فَهِيَ
مُتَجَهِّمَةٌ لِأَهْلِهَا، عَابِسَةٌ فِي وَجْهِ طَالِبِهَا. ثَمَرُهَا الفِتْنَةُ و
طَعَامُهَا الجِيفَةُ و شِعَارُهَا الخُوفُ و دِثَارُهَا السَّيْفُ»

«خدا پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را هنگامی مبعوث فرمود در حالی که
از زمان بعثت پیامبران پیشین مدت‌ها گذشته، و ملت‌ها در
خواب عمیقی فرو رفته بودند. فتنه و فساد جهان را فرا گرفته و
اعمال زشت رواج یافته بود. آتش جنگ همه جا زبانه می‌کشید
و دنیا، بی‌نور و پر از مکر و فریب گشته بود. برگ‌های درخت
زندگی به زردی گراییده و امید از باروری درختانش، قطع شده
بود. آب‌هایش فرو خشکیده و نشانه‌های هدایت، کهنه و ویران
شده بود. پرچم‌های هلاکت و گمراهی آشکار و دنیا با قیافه‌ی

زشتی به مردم می‌نگریست، و با چهره‌ای عبوس و غم‌آلود با
اهل دنیا روبرو می‌گشت. میوه‌های درخت دنیا فتنه، و خوراکش
مردار بود، در درونش وحشت و اضطراب، و بر بیرون
شمشیرهای ستم حکومت داشت.»

همچنین در جایی دیگر می‌فرمایند:

«أهل الأرض يومئذٍ مللٌ متفرقةٌ و أهواءٌ متشعبةٌ و طرائقُ (طوائفُ)
متشتتةٌ، بينُ مُشَبَّهٍ لله بخلقِهِ ... فهداهم به من الضلالة ...»^۱

«در روزگاری، مردم روی زمین دارای مذاهب پراکنده،
خواسته‌های گوناگون و روش‌های متفاوت بودند و عده‌ای خدا را
به پدیده‌ها تشبیه می‌کردند ... سپس خدای سبحان مردم را به
وسیله‌ی محمد صلی الله علیه و آله از گمراهی نجات داد و هدایت کرد ...»
امام باقر علیه السلام در وصف زمانه‌ی پیش از ظهور حضرت
مهدی علیه السلام می‌فرمایند:

«... لا يقوم القائم عليه السلام إلا على خوفٍ شديدٍ و زلازلٍ و فتنَةٍ و بلاءٍ
يُصيبُ الناسَ ... و اختلافٍ شديدٍ بينَ الناسِ و تشتتٍ في دينِهِم ...»^۲
«قائم عليه السلام، قیام نمی‌کند مگر (در زمانی که) ترس‌های بزرگ
پدید آمده، و زلزله‌ها و فتنه‌ها و گرفتاری‌ها به مردم رسیده ... و
اختلاف‌های عمیق، میان مردمان رخ داده و در دینشان تفرقه
ایجاد شده است ...»

۱ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۱، ص ۳۹.

۲ - نعمانی، الغیبة، ص ۲۳۵.

و نیز رسول خدا ﷺ در ضمن حدیثی طولانی در معراج، دوره‌ی پیش از ظهور حضرت مهدی علیه السلام را این‌گونه توصیف نموده‌اند:

پیوندها

«... يَكُونُ ذَلِكَ إِذَا رُفِعَ الْعِلْمُ وَ ظَهَرَ الْجَهْلُ وَ كَثُرَ الْقُرْءُ وَ قَلَّ الْعَمَلُ وَ كَثُرَ الْقَتْلُ ... وَ كَثُرَ الْجَوْرُ وَ الْفَسَادُ وَ ظَهَرَ الْمُنْكَرُ ... وَ صَارَتِ الْأُمْرَاءُ كُفْرَةً وَ أَوْلِيَائُهُمْ فَجْرَةً وَ أَعْوَانُهُمْ ظَلَمَةً وَ ذَوِي الرَّأْيِ مِنْهُمْ فَسَقَةً ...»^۱

«... (ظهور مهدی علیه السلام) وقتی است که علم و دانش واقعی از بین برود و جهل و نادانی آشکار شود و قاریان فراوان گردند و عمل (به قرآن) کم شود و قتل و خون‌ریزی زیاد گردد ... و ظلم و فساد زیاد شود و منکر و عمل زشت آشکار گردد ... و فرمانروایان کافر و والیان آن‌ها فاجر شوند و کارپردازان آن‌ها ستمگر و صاحبان رأی و نظر از آن‌ها فاسق باشند ...»

زمانه‌ی بعد از ظهور

امیرالمؤمنین علیه السلام می‌فرمایند:

«... اجْعَلْ شَرَائِفَ صَلَوَاتِكَ وَ ثَوَامِي بَرَكَاتِكَ، عَلَيَّ مُحَمَّدِ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ الْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ وَ الْفَاتِحِ لِمَا الْغَلَقَ وَ الْمُغْلِبِ الْحَقِّ بِالْحَقِّ وَ الدَّافِعِ جَيْشَاتِ الْأَبَاطِيلِ وَ الدَّامِغِ صَوْلَاتِ الْأَضَالِيلِ كَمَا حُمِّلَ فَاضْطَلَعَ، قائماً بِأَمْرِكَ، مُسْتَوْفِزاً فِي مَرْضَاتِكَ، غَيْرَ نَاكِلٍ عَن قَدَمٍ وَ لَا وَاهٍ فِي عَزْمٍ وَاعِيّاً لَوْحِيكَ، حَافِظاً لِعَهْدِكَ، مَا ضِياً

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۳، ح ۱، ص ۴۶۹.

عَلَى نَفَاذِ أَمْرِكَ حَتَّى أُرَى قَبَسَ الْقَابِسِ وَ أَضَاءَ الطَّرِيقِ لِلْخَابِطِ وَ هُدَيْتُ
بِهِ الْقُلُوبُ بَعْدَ خَوْضَاتِ الْفِتَنِ وَ الْآثَامِ وَ أَقَامَ بِمَوْضِعَاتِ الْأَعْلَامِ وَ نِيَّراتِ
الْأَحْكَامِ ... »^۱

« (خداوندا) گرامی ترین درودها و افزون ترین برکات خود را
بر محمد ﷺ، بنده و فرستاده‌ات اختصاص ده، که خاتم
پیامبران گذشته، و گشاینده درهای بسته و آشکار کننده‌ی
حق با برهان است. دفع کننده‌ی لشکرهای باطل و درهم
کوبنده‌ی شوکت گمراهان است. آن گونه که بار سنگین رسالت
را بر دوش کشید و به فرمانت قیام کرد و به سرعت در راه رضا
و خشنودی تو به سرعت گام برداشت، حتی یک قدم به عقب
برنگشت و اراده‌ی او سست نشد و در پذیرش و گرفتن وحی
نیرومند بود، حافظ و نگهبان عهد و پیمان تو بود، و در اجرای
فرمانت تلاش کرد تا آن جا که نور حق را آشکار و راه را برای
جاهلان روشن ساخت، و دل‌هایی که در فتنه و گناه فرو رفته
بودند هدایت شدند. پرچم‌های حق را برافراشت و احکام نورانی
را برپا کرد ... »

از امام صادق عليه السلام در مورد سیره حضرت مهدی عليه السلام پرسیدند.
ایشان در جواب فرمودند:

«يَصْنَعُ كَمَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ كَمَا هَدَمَ رَسُولُ

اللَّهُ تَعَالَى ^{سَلَّمَ} وَ أَمْرَ الْجَاهِلِيَّةِ وَ يَسْتَأْنِفُ الْإِسْلَامَ جَدِيداً. ^۱

پیوندها

« (امام مهدی ^{عَلَيْهِ السَّلَام}) مانند پیامبر ^{سَلَّمَ} عمل خواهد کرد. همان گونه که پیامبر آن چه از روش جاهلیت در میان مردم مرسوم بود، از میان برد. همین گونه روش های جاهلی پیش از ظهور خود را از بین خواهد برد و اسلام را از نو پی ریزی خواهد کرد.»

زمانه‌ی بعد از ظهور حضرت مهدی ^{عَلَيْهِ السَّلَام} در دعای ندبه این گونه ترسیم شده است:

«أَيْنَ قَاصِمُ شَوْكَةِ الْمُعْتَدِينَ، أَيْنَ هَادِمُ أُنْبِيَةِ الشَّرِكِ وَ التَّفَاقِ، أَيْنَ مُبِيدُ أَهْلِ الْفُسُوقِ وَ الْعِصْيَانِ وَ الطُّغْيَانِ، أَيْنَ حَاصِدُ فُرُوعِ الْغِيِّ وَ الشَّقَاقِ، أَيْنَ طَامِسُ آثَارِ الزَّبِيغِ وَ الْإِهْوَاءِ ... ^۲»

«کجاست شکننده‌ی شوکت تجاوزگران؟ کجاست ویران کننده‌ی بناهای شرک و نفاق؟ کجاست نابود کننده‌ی اهل فسق و تبهکاران و معصیت کاران و سرکشان کجاست درو کننده‌ی شاخه‌های گمراهی و اختلاف؟ کجاست محو کننده‌ی آثار انحراف و هوی و هوس‌ها؟ ...»

همچنین پیامبر اکرم ^{سَلَّمَ} می فرمایند:

«تَسَعُهُمُ الْقَائِمُ الَّذِي يَمَلَأُ اللَّهُ عِزًّا وَجَلَّ بِهِ الْأَرْضَ نُورًا بَعْدَ ظُلْمَتِهَا وَ

۱ - نعمانی، الغیبه، ح ۱۳، ص ۲۳۱.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

عَدْلًا بَعْدَ جَوْرِهَا وَ عِلْمًا بَعْدَ جَهْلِهَا ...»^۱

«نهمین آن‌ها (امام از فرزند حسین علیه السلام) قائم است که خداوند به دست او همه زمین را از روشنایی پر می‌کند، پس از آن‌که گرفتار تاریکی شده است و تمام زمین را از عدالت و دادگری سرشار می‌کند، پس از آن‌که از ظلم و جور پر شده باشد و سراسر عالم را از علم و دانایی بهره‌مند می‌کند، پس از آن‌که به جهل و نادانی گرفتار آمده باشد ...»

بشارت نبی

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۴، ح ۵، ص ۴۸۷.

اوصاف مشترک

اوصاف مشترک

رحمت

پیامبر اسلام ﷺ و اهل بیت گرامی ایشان، مظهر و تجلی رحمت واسعه الهی اند. در قرآن کریم، خداوند وجود نازنین پیامبر اکرم ﷺ را رحمتی برای عالمیان می‌داند: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ»^۱ «و تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم.»

امام زمان علیه السلام نیز به این صفت زینده‌اند:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَلَمُ الْمَنْصُوبُ ... وَ الرَّحْمَةُ الْوَاسِعَةُ»^۲

«سلام بر تو ای پرچم افراشته شده و رحمت گسترده‌ی

الهی!»

حجت الله

ائمه اطهار علیهم السلام و در رأس آنها، پیامبر اکرم ﷺ حجت‌های

الهی بر روی زمین هستند. در زیارت حضرت رسول ﷺ آمده است:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَيَّ الْاَوَّلِينَ وَالْاٰخِرِينَ»^۳

۱ - انبیاء (۲۱)، آیه ۱۰۷.

۲ - مفاتیح الجنان، زیارت آل یاسین.

۳ - همان، زیارت حضرت رسول ﷺ.

امام زمان عليه السلام نیز با لقب حجّت الله مورد خطاب قرار گرفته‌اند:

اوصاف مشترک

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ وَ دَلِيلَ إِرَادَتِهِ»^۱

«درود بر تو ای حجّت خدا و راهنمای اراده‌ی او»

همچنین در جایی دیگر آمده است:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ»^۲

«سلام بر تو ای حجّت خدا بر (تمام) اهل آسمان و زمین.»

نور الله

وجود مطهر پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم نور است. ویژگی نور این است که هم روشن و درخشنده است و هم اطراف خویش را روشن می‌سازد؛ پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم نور خدا و روشن کننده‌ی دل‌های تیره‌ی جاهلیت و عقل‌های خفته در کفر و ظلمت می‌باشند. در زیارت حضرت رسول صلى الله عليه وآله وسلم آمده است:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِي يُسْتَضَاءُ بِهِ»^۳

«سلام بر تو ای نور خداوند که دیگران به واسطه‌ی او طلب

نور می‌کنند.»

۱ - مفاتیح الجنان، زیارت آل یاسین.

۲ - همان، زیارت حضرت صاحب الامر.

۳ - همان، زیارت حضرت رسول صلى الله عليه وآله وسلم از بعید.

نور مقدس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در عترت و خاندان پاک ایشان ساری و جاری است. امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام در تفسیر آیهی «فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَ النُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا»^۱ فرمودند:

«النُّورُ وَاللَّهُ نُورُ الْأَئِمَّةِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ هُمْ وَاللَّهُ نُورُ اللَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ، وَ هُمْ وَاللَّهُ نُورُ اللَّهِ فِي السَّمَاوَاتِ وَ فِي الْأَرْضِ ...»^۲

«به خدا قسم نور، همان امامان از آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تا روز قیامت هستند. به خدا سوگند نور الهی که نازل شده همان‌ها هستند؛ و الله نور خدا در آسمان‌ها و زمین، آن‌ها هستند ...»
در زیارت روز جمعه، خطاب به امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام این‌گونه سلام می‌دهیم:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِي يَهْتَدِي بِهِ الْمُهْتَدُونَ»^۳
«سلام بر تو ای نور خدا! که هدایت جویان، به وسیله‌ی او هدایت می‌شوند.»

دعوت کننده به سوی خدا

خداوند در قرآن کریم پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را دعوت کننده به

۱ - تغابن (۶۴)، آیه ۸.

۲ - کلینی، اصول کافی، ج ۱، ص ۱۹۴.

۳ - مفاتیح الجنان، دعای امام زمان در روز جمعه.

سوی خویش معرفی می کند:

«يا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَّ مُبَشِّرًا وَّ نَذِيرًا وَّ دَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَّ سِرَاجًا مُنِيرًا»^۱

«ای پیامبر! ما تو را گواه فرستادیم و بشارت دهنده و بیم دهنده و تو را دعوت کننده به سوی خدا به فرمان او و چراغی روشنی بخش قرار دادیم.»

در زیارت آل یاسین نیز امام زمان علیه السلام را با ذکر «داعی الله»^۲ یاد می کنیم:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا دَاعِيَ اللَّهِ وَ رَبَّانِي آيَاتِهِ»

«سلام بر تو ای دعوت کننده خلق به سوی خدا و مظهر آیات الهی!»

لطف عظیم

درباره حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم در قرآن کریم آمده است:

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ، يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَّ يُزَكِّيهِمْ وَّ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَّ الْحِكْمَةَ وَّ إِنَّ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ»^۳

۱ - احزاب (۳۳)، آیات ۴۵ و ۴۶.

۲ - داعی: اسم فاعل به معنی «دعوت کننده» می باشد.

۳ - آل عمران (۳)، آیه ۱۶۴.

«به تحقیق، خداوند بر مؤمنان منت نهاد هنگامی که پیامبری از خودشان در میانشان برانگیخت تا آیات او را بر ایشان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت را به آنان بیاموزد و البته پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند.»^۱

و درباره‌ی حضرت مهدی علیه السلام و حکومت جهانی ایشان، چنین آمده است:

«وَأُورِيذُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»^۲

«و خواستیم بر کسانی که در زمین مستضعف واقع شدند منت نهیم و آنان را پیشوایان (مردم) و وارثان (زمین) قرار دهیم.»^۳

۱ - منت به معنای لطف عظیم است. وجود پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و امام زمان علیه السلام، هر دو مصادیق منت و لطف بی پایان الهی بر بندگان هستند.

۲ - قصص (۲۸)، آیه ۵.

۳ - البته بنا بر نظر عده‌ای از بزرگان دین خصوصاً مفسرین قرآن تأویل آیه را حکومت حضرت مهدی علیه السلام می‌دانند که مؤمنین حقیقی حاکمان آینده جهان خواهند بود.

خاتم^۱

خداوند در قرآن کریم در مورد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:
«مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا»^۲

«محمد صلی الله علیه و آله پدر هیچ یک از مردان شما نیست، لیکن او رسول خدا و خاتم انبیا است و خداوند همیشه به همه ی امور عالم آگاه است.»

خداوند در این آیه، رسول مکرم اسلام، حضرت محمد صلی الله علیه و آله را به عنوان «خاتم النبیین» ملقب ساخته است. یعنی ایشان آخرین پیامبر خدا هستند که پس از ایشان، پیامبر دیگری نخواهد بود.

امام مهدی علیه السلام در معرفی خود می فرماید:

«أَنَا خَاتَمُ الْأَوْصِيَاءِ بِي يَدْفَعُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْبَلَاءَ عَنِ أَهْلِ وَشِيعَتِي»^۳
«منم خاتم جانشین های پیامبر که به واسطه ی من، خداوند

۱ - خاتم به معنای چیزی است که به وسیله ی آن، پایان داده می شود و نیز به معنی چیزی آمده است که با آن، اوراق و مانند آن را مهر می کنند (قاموس قرآن کریم).

۲ - احزاب (۳۳)، آیه ۴۰.

۳ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ب ۴۳، ح ۱۲، ص

بلا را از اهل من و شیعیان من برمی دارد.»

حضرت مهدی علیه السلام را «خاتم الأوصیاء» و «خاتم الأئمه» ویند؛
به این جهت که ایشان، آخرین نفر از سلسله‌ی امامت هستند و
پس از ایشان، امامی نخواهد بود.^۱

تلاوت کننده و مفسر قرآن

در قرآن کریم آمده است:

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آياته...»^۲

«خداوند بر مؤمنین منت نهاد هنگامی که رسولی را در
میانشان برانگیخت که آیاتش را بر آنها تلاوت کند ...»

همچنین در جایی دیگر می فرماید:

«وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ»^۳

«و همانا قرآن را بر تو نازل کردیم تا برای مردم تبیین و
تفسیر نمایی.»

خداوند در این دو آیه مبارکه، یکی از اهداف بعثت پیامبر
اعظم صلی الله علیه و آله و سلم را تلاوت و توضیح آیات قرآن و روشن کردن اسرار

۱ - مجتبی تونه‌ای، موعودنامه، ص ۲۸۸.

۲ - آل عمران (۳)، آیه ۱۶۴.

۳ - نحل (۱۶)، آیه ۴۲.

درونی آن‌ها معرفی می‌کند.

امام مهدی علیه السلام نیز به لقب تالی قرآن مشهوراند:

«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا تَالِيَّ كِتَابِ اللَّهِ وَ تَرْجَمَانَهُ»^۱

«سلام بر تو ای تلاوت کننده‌ی کتاب خدا و مفسر و مترجم

آن»

جابر از امام باقر علیه السلام نقل می‌کند که ایشان می‌فرمایند:

«إِذَا قَامَ قَائِمٌ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ضَرَبَ فَسَاطِيطَ لِمَنْ يَعْلَمُ النَّاسَ الْقُرْآنَ

عَلَىٰ مَا أُنزِلَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ ...»^۲

«هنگامی که قائم علیه السلام قیام کند، برای کسانی که قرآن را

تعلیم می‌دهند چادرهایی نصب می‌کند که قرآن را همچنان که

خداوند نازل نموده به مردم بیاموزند ...»

مظهر حیات

بهار، مظهر حیات و زندگی و طراوت است. امام علی علیه السلام

وجود مقدس پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را بهاری برای مردم زمانشان

دانسته‌اند؛ «رَبِيعًا لِأَهْلِ زَمَانِهِ»^۳.

امام زمان علیه السلام نیز به تأویل آیه‌ی مبارکه‌ی «يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ

۱ - مفاتيح الجنان، زیارت آل یاسین.

۲ - شیخ مفید، الارشاد، ج ۲، ص ۳۸۶.

۳ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۱۹۸.

موتها...»^۱ انسان مرده از انسانیت را حیاتی دوباره می‌بخشند:

«السَّلَامُ عَلَى رَبِيعِ الْأَنَامِ وَ نَضْرَةَ الْأَيَّامِ»^۲

«درود به بهار مردم و خرمی زمان.»

امان برای همه

قرآن کریم درباره‌ی برکات وجودی حضرت خاتم الانبیاء

می‌فرماید:

«وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ ...»^۳

«و تا تو در میان آنان هستی، خداوند آنها را عذاب نمی‌کند

...»

امام مهدی علیه السلام نیز در معرفی خود این چنین می‌فرمایند:

«إِنِّي أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النَّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ»^۴

«من مایه‌ی امنیت اهل زمین هستم، همچنان که ستارگان

امنیت بخش اهل آسمانند.»

۱ - حدید (۵۷)، آیه ۱۷.

۲ - حدید (۵۷)، آیه ۱۷.

۳ - انفال (۸)، آیه ۳۳.

۴ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ب ۴۵، ح ۴، ص ۲۳۹.

سیره مشترک

سیره‌ی مشترک

سیره‌ی فردی

زهد:

امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

«پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم، از دنیا چندان نخورد که دهان را پر کند و به دنیا با گوشه‌ی چشم نگریست. دو پهلویش از تمام مردم فرو رفته‌تر و شکمش از همه خالی‌تر بود. دنیا را به او نشان دادند اما نپذیرفت و چون دانست خدا چیزی را دشمن می‌دارد، آن را دشمن می‌داشت و چیزی را که خدا خوار شمرده بود، آن را خوار انگاشت ... همانا پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بر روی زمین می‌نشست و غذا می‌خورد، و چون برده، ساده می‌نشست و با دست خود کفشش را وصله می‌زد و جامه‌ی خود را با دست خویش می‌دوخت ... پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم یاد دنیا را از جان خود ریشه‌کن کرد و همواره دوست داشت تا جاذبه‌های دنیا از دیدگانش پنهان باشد و از آن لباس زیبایی تهیه نکند و آن را قرارگاه دایمی خود قرار ندهد و امید ماندن در دنیا را نداشته باشد. چه بزرگ است منّتی که خداوند با بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بر ما نهاده و چنین نعمت بزرگی را به ما عطا فرموده، رهبر پیشتازی که باید او را پیروی

بشارت نبی

کنیم و پیشوایی را که باید راه او را تداوم بخشیم.»^۱

امام زمان علیه السلام نیز بر شیوهی پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رفتار می‌کنند.

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «ما لباسُهُ آلا الغلیظ و لا طَعَامُهُ آلا الجَشِب»^۲

«لباسش جز لباس خشنی نیست و غذایش جز نان جو نیست.»

همچنین در روایتی دیگر از پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آمده است:

«لا يَضَعُ حَجْرًا عَلَي حَجَر»^۳

«امام مهدی علیه السلام سنگی روی سنگ بنا نمی‌نهد. (از متاع دنیا چیزی بر نگیرد)»

عبادت:

عبادت‌های نیمه شب اولیای الهی که همراه با اشک شوق و سوز دل است، نتیجه‌ی شناخت عظیمی است که از خدا دارند. نتیجه‌ی عشق به کمال است که در دل خود احساس می‌نمایند. خداوند در قرآن کریم، پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را این‌گونه مورد خطاب قرار می‌دهد:

۱- دشتی، نهج البلاغه، خ ۱۶۰، ص ۳۰۱.

۲- نعمانی، الغیبه، ج ۲۰، ص ۲۳۳.

۳- سید بن طاووس، ملاحم و الفتن، ص ۱۰۸ / معجم الاحادیث الامام مهدی علیه السلام، ج ۱، ص ۱۷۳.

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ ﴿۷۳﴾ قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلاً ﴿۷۴﴾ نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلاً ﴿۷۵﴾
أُوزِدْ عَلَيْهِ وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾^۱

«ای جامه به خود فرو پیچیده ﴿۷۳﴾ شب را، جز کمی، به پا خیز ﴿۷۴﴾ نیمی از شب یا کمی از آن را کم کن ﴿۷۵﴾ بر نصف آن بیفزا و قرآن را با دقت و تأمل بخوان.»
همچنین در جایی دیگر می‌فرماید:

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَجَهَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَاماً مَّحْمُوداً﴾^۲
«و پاسی از شب را (از خواب برخیز) قرآن (و نماز) بخوان. این یک وظیفه‌ی اضافی برای توست، امید است که پروردگارت تو را به مقام محمود برانگیزد.»
امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

«وقتی آیه‌ی ﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ...﴾ بر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نازل شد، آن حضرت تمام شب را به عبادت می‌پرداخت تا جایی که پاهایش ورم می‌کرد به طوری که (در موقع نماز خواندن) یک پایش را بلند می‌کرد و یکی را روی زمین می‌گذاشت.»

جعفر بن احمد قمی در کتاب زهر النبی صلی الله علیه و آله و سلم نقل می‌کند که: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم هرگاه به نماز می‌ایستاد، از ترس خدای تعالی رنگ چهره‌اش می‌پرید.^۳

۱ - مزمل (۷۳)، آیات ۴-۱.

۲ - اسراء (۱۷)، آیه ۷۹.

۳ - محدث نوری، مستدرک الوسائل، ج ۴، ح ۴۲۱۵، ص ۹۳.

امام کاظم علیه السلام در وصف عبادت امام مهدی علیه السلام می فرمایند:
 «يَعْتَادُهُ مَعَ سَمَرَتِهِ صَفْرَةَ مِنْ سَهْرِ اللَّيْلِ بِأَبِي مِنْ لَيْلِهِ يَرَعِي النَّجْمَ
 سَاجِدًا وَرَاكِعًا...»^۱

«(مهدی علیه السلام) بر اثر تهجد و شب زنده داری، رنگش به زردی
 متمایل است. پدرم فدای کسی باد که شبها در حال سجده و
 رکوع، طلوع و غروب ستارگان را نظاره می کند ...»

سیره‌ی اجتماعی

دعا در حق مردم:

خداوند در قرآن کریم می فرماید:

«وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ
 الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا»^۲

«و اگر این مخالفان، هنگامی که به خود ستم می کردند (و
 فرمان‌های خدا را زیر پا می گذاشتند) به نزد تو می آمدند و از
 خدا طلب آمرزش می کردند و پیامبر صلی الله علیه و آله هم برای آنها
 استغفار می کرد، خدا را توبه‌پذیر و مهربان می یافتند.»

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وقتی روی گردانی و لجابت قوم خود را
 مشاهده کردند، دست دعا بلند کرده و فرمودند:

۱ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۸۶، ص ۸۱.

۲ - نساء، (۴)، آیه ۶۴.

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِقَوْمِي فَإِنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ»^۱

«خداوندا! قوم مرا هدایت کن چرا که آن‌ها نمی‌دانند.»

سید بن طاووس نیز نقل می‌کند که: سحرگاهی در سامرا دعایی از امام مهدی علیه السلام شنیدم و کلماتی از آن را حفظ کردم. ایشان برای زندگان و مردگان دعا فرمودند و از جمله کلمات آن حضرت این بود که می‌فرمودند:

«اللَّهُمَّ إِنَّ شَيْعَتَنَا خُلِقَتْ مِنْ شُعَاعِ أَنْوَارِنَا وَ بَقِيَّةِ طِينَتِنَا وَ قَدْ فَعَلُوا ذُنُوباً كَثِيراً اتَّكَلُوا عَلَيَّ حُبّاً وَ وِلَايَتِنَا فَإِنْ كَانَتْ ذُنُوبُهُمْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُمْ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ فَقَدْ رَضِينَا وَ مَا كَانَ مِنْهَا فِيمَا بَيْنَهُمْ فَاصْلَحْ بَيْنَهُمْ وَ قَاصِّراً بِهَا عَنْ خُمْسِنَا وَ ادْخِلْهُمْ الْجَنَّةَ فَزَحِّزْهُمْ عَنِ النَّارِ وَ لَا تَجْمَعْ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَعْدَائِنَا فِي سَخَطِكَ...»^۲

«پروردگارا! شیعیان ما از شعاع نور ما و بقیه‌ی طینت ما خلق شده‌اند. آن‌ها گناهان زیادی را به اتکای محبت و ولایت ما انجام داده‌اند؛ پس اگر گناهان آن‌ها در ارتباط با توست، از آن‌ها بگذر که ما از آن‌ها راضی شدیم و اگر مربوط به حقوقی است که بین خود ضایع نموده‌اند، پس بین آن‌ها اصلاح برقرار نما و حق طلبکاران را از خمس ما پرداخت فرما و آن‌ها را از آتش دوزخ نجات ده و به بهشت داخل فرما و هرگز آنان را در دوزخ با دشمنان ما قرین مگردان.»

۱ - سید بن طاووس، اقبال الاعمال، ج ۱، ص ۳۸۵.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۳۰۲.

از پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در بیان شرط استجاب دعا نقل شده است که فرموده‌اند:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ السَّائِلَ اللَّحُوحَ»^۱

«به راستی که خداوند درخواست کننده‌ی مُصَرِّ را دوست دارد.»

پس جا دارد برای تعجیل در فرج حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَام بسیار دعا کنیم. امام زمان عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرمایند:

«أَكْثِرُوا الدُّعَاءَ بِتَعْجِيلِ الْفَرَجِ فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُكُمْ»^۲

«برای شتاب در فرج (امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام)، بسیار دعا کنید، زیرا همانا فرج شما در آن است.»

شفقت و دلسوزی:

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید:

«لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ، حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ»^۳

«قطعاً برای شما پیامبری از خودتان آمد که بر او دشوار است شما در رنج بیفتید، به [هدایت] شما حریص، و نسبت به مؤمنان، دلسوز مهربان است.»

۱ - شیخ حرّ عاملی، وسائل الشیعه، ج ۷، ح ۸۷۲۲، ص ۶۰.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ح ۴، ص ۲۷۳.

۳ - توبه (۹)، آیه ۱۲۸.

مهربانی و شفقت پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به قدری بود که برای هدایت افراد، بسیار پافشاری می نمودند، به گونه‌ای که خداوند به ایشان فرمود:

﴿لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسِكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾^۱

«شاید تو از این که [مشرکان] ایمان نمی آورند جان خود را تباه سازی.»

امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام نیز امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام را این گونه معرفی می کنند:

«وَأَشْفَقَ عَلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَأُمَّهَاتِهِمْ»^۲

«از پدران و مادران، بر امت خود مهربان تر می باشد.»

همچنین در توقیعی از ایشان آمده است:

«إِلَى إِرْتِيَابِ جَمَاعَةٍ مِنْكُمْ فِي الدِّينِ وَ مَا دَخَلَهُمْ مِنَ الشُّكِّ وَ الْحَيْرَةِ فِي وِلَاةِ أُمُورِهِمْ فَغَمُّنَا ذَلِكَ لَكُمْ ...»^۳

«به من رسیده است که گروهی از شما در دین به تردید افتاده و در دل نسبت به اولیای امر خود به شک و حیرت دچار شده‌اید و این امر، مایه‌ی غم ما به خاطر شما شد نه به خاطر خودمان غمگین باشیم ...»

اگر پدر و مادر همواره نگران سلامتی فرزندان و دلسوز و مراقب آن‌ها هستند؛ این پدر بی نظیر امت، در توقیع خود به

۱ - شعرا (۲۶)، آیه ۳.

۲ - شیخ صدوق، من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ح ۵۹۱۴، ص ۴۱۸.

۳ - طوسی، الغيبة، ح ۲۴۵، ص ۲۸۵ (عربی).

شیخ مفید می‌فرماید:

«إِنَّاغَيْرُ مَهْمَلِينَ لِمُرَاعَاتِكُمْ وَلَا نَاسِينَ لِذِكْرِكُمْ...»^۱

«ما هرگز در رعایت و مراقبت شما کوتاهی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نمی‌بریم.»

تواضع و فروتنی:

امام علی علیه السلام می‌فرماید:

«فَلَوْ رَخَّصَ اللَّهُ فِي الْكِبْرِ لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ لَرَخَّصَ فِيهِ لِخَاصَّةِ أَنْبِيَائِهِ وَأَوْلِيَائِهِ وَلَكِنَّهُ (سُبْحَانَهُ) كَرَّهَ إِلَيْهِمُ التَّكَابُرَ وَرَضِيَ لَهُمُ التَّوَاضِعَ فَالْصَّقُوا بِالْأَرْضِ خُدُودَهُمْ وَعَفَّرُوا فِي الشَّرَابِ وُجُوهَهُمْ وَخَفَضُوا أَجْنِحَتَهُمْ لِلْمُؤْمِنِينَ...»^۲

«اگر خداوند تکبر ورزیدن را اجازه می‌فرمود، حتماً به بندگان مخصوص خود از پیامبران و امامان اجازه می‌داد. در صورتی که خدای سبحان تکبر و خودپسندی را نسبت به آنان ناپسند، و تواضع و فروتنی را برای آنان پسندید که چهره بر زمین گذارند و صورت‌ها بر خاک بمالند و در برابر مؤمنان، فروتنی کنند ...»

خداوند در قرآن کریم خطاب به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید:

۱ - طوسی، تهذیب الاحکام، ج ۱، ص ۳۷.

۲ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۱۹۲، ص ۳۸۷.

«وَإخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ»^۱

«و برای مؤمنانی که تو را پیروی کرده‌اند بال خود را فرو گستر (با آنان متواضع و مهربان باش).» در جایی دیگر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرمایند: «خدای متعال به من وحی فرمود که فروتن باشید.»^۲

امام رضا علیه السلام نیز در بیان ویژگی‌های امام مهدی علیه السلام می‌فرمایند:

«خاشعٌ لله كخُشوعِ النَّسْرِ لِجِنَاحِهِ»^۳

«مهدی علیه السلام در برابر خداوند فروتن است همچون عقاب در برابر بالش.»

و در جایی دیگر می‌فرمایند:

«يَكُونُ أَشَدَّ النَّاسِ تَوَاضِعاً لِلَّهِ - عَزَّوَجَلَّ -»^۴

«(مهدی علیه السلام) در برابر خداوند، از همه متواضع‌تر است.»

حُسن خلق:

خداوند در وصف پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید:

۱ - شعراء / ۲۱۵.

۲ - حسام الدین هندی، کنز العمال، ص ۵۷۲۲ به نقل از محمد محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۱۳، ص ۶۱۹۵.

۳ - مقدسی شافعی، عقدالدرر، ص ۱۵۸ / هیأت علمی مؤسسه معارف اسلامی، معجم الاحادیث الامام مهدی (عج)، ج ۱، ص ۲۱۱.

۴ - علی یزدی حائری، الزام الناصب، ص ۱۰.

«و إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ»^۱

«و تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری.»

در جایی دیگر خداوند این خلق نیکو را تجلی رحمت خود می‌داند و می‌فرماید:

«فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ...»^۲

«به برکت رحمت الهی در برابر آنان نرم (و مهربان) شدی و اگر خشن و سنگ‌دل بودی از اطراف تو پراکنده می‌شدند ...»

امام رضا علیه السلام در ضمن حدیثی طولانی چهره‌ی امام را این‌گونه به تصویر می‌کشند:

«... الأمام الأمين الرفیق، و الأخ الشفیق، و کلام البرة بالولد الصغير. مفزع العباد...»^۳

«امام امین و دوست است، و برادر مهربان است، و مانند مادری مهربان است نسبت به فرزند خردسال خود، و پناهگاه مردم است ...»

و همچنین در روایتی در توصیف امام زمان علیه السلام آمده است:

«رَحِيمًا بِالسَّائِكِينَ»^۴

۱ - قلم (۶۸)، آیه ۴.

۲ - آل عمران (۳)، آیه ۱۵۹.

۳ - حسن بن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۲۴.

۴ - شرح الاخبار، ج ۳، ح ۱۲۲۴، ص ۵۶۱.

«با مسکینان مهربان است.»

سیره‌ی حکومتی

تشکیل حکومت و به عهده گرفتن امور جامعه از شئون رهبران الهی است. واضح است که حضرت مهدی علیه السلام همچون جد بزرگوارشان بدان مبادرت می‌ورزند و شیوه‌ای همانند ایشان در پیش می‌گیرند.

همان‌گونه که پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم برای ترویج حکومت اسلامی و براندازی نظام کفر و جهل، از قدرت الهی بهره گرفتند، حضرت صاحب الامر علیه السلام نیز با تاسی به سیره‌ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم برای پیشبرد اهداف الهی خویش از قدرت عظیم الهی بهره می‌گیرند. در حدیثی از امام سجّاد علیه السلام آمده است:

«فِي الْقَائِمِ مِنَّا سُنَنٌ مِنْ أَنْبِيَاءٍ ... وَ أَمَا مِنْ مُحَمَّدٍ فَالْخُرُوجُ بِالسَّيْفِ ...»^۱

«در قائم از ما سنت‌هایی از انبیاء الهی علیهم السلام است ... و اما ... سنت پیامبر در مورد او قیام به شمشیر است ...»
در این روایت، شمشیر به معنای قدرت الهی است یعنی هیچ قدرتی تاب مقاومت در برابر قدرت الهی حضرت مهدی علیه السلام را ندارد.

امام صادق علیه السلام نیز می فرمایند:

«يَصْنَعُ كَمَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ كَمَا هَدَمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمْرَ الْجَاهِلِيَّةِ وَيَسْتَأْنِفُ الْإِسْلَامَ جَدِيداً»^۱

«امام مهدی علیه السلام بنا می نهد آن چه را که پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بنا نهاد. همان گونه که پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آن چه از روش جاهلیت مردم مرسوم بود از میان برد، امام مهدی علیه السلام نیز همین گونه روش های جاهلی پیش از ظهور خود را از بین خواهد برد و اسلام را از نو بازسازی خواهد کرد.»

یعنی آن احکام الهی که به فراموشی سپرده شده را احیا می نماید و سنت هایی که مطابق اسلام نیست را کنار می زنند. از امام باقر علیه السلام سؤال شد حضرت مهدی علیه السلام با چه سیره ای با مردم رفتار می کنند، حضرت فرمودند: مثل سیره پیامبر اعظم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تا اسلام نمایان شود، سؤال شد سیره پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چگونه بود فرمودند:

«أَبْطَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا كَانَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَاسْتَقْبَلَ النَّاسَ بِالْعَدْلِ وَكَذَلِكَ الْقَائِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ»^۲

«پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نشانه های جاهلیت را از بین برد و با عدالت

۱ - نعمانی، الغیبة، ج ۱۳، ص ۲۳۱.

۲ - طوسی، تهذیب الاحکام، ج ۶، ح ۲۷۰، ص ۱۵۴.

در میان مردم رفتار نمود، قائم عَلَيْهِ السَّلَام نیز چنین خواهد کرد.»

مقدمات تشکیل حکومت

۱) یاری خداوند

نهال نو پای اسلام که با راهنمایی‌های پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شکل گرفت از سوی دشمنان خارجی و داخلی تهدید می‌شد، به همین منظور خداوند نصرت و یاری خود را با شکل‌های مختلف شامل حال مؤمنین می‌نمود. خداوند خطاب به پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می‌فرماید:

«... هُوَ الَّذِي آيَدُكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ»^۱

«او کسی است که با یاریش و با یاری مؤمنین، تو را تأیید کرد.»

نهضت جهانی امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام نیز با یاری و نصرت خداوند شکل گرفته و برکاتش، عالمیان را فرا می‌گیرد. قرآن کریم یاری و نصرت خداوند را در این زمینه به سه شکل معرفی می‌کند:

- فرشتگان:

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید:

بشارت نبی

۱ - انفال (۸)، آیه ۶۲

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ﴾^۱

سیره مشترک

«و به یاد آورید هنگامی که به پروردگار خود استغاثه و زاری می کردید، پس خداوند دعای شما را اجابت کرد. به راستی من سپاهی منظم از هزار فرشته به مدد شما می فرستم.»

امام باقر علیه السلام می فرمایند:

«إِنَّ الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ نَصَرُوا مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ بَدْرٍ فِي الْأَرْضِ مَا صَعَدُوا بَعْدَ وَ لَا يَصْعَدُونَ حَتَّى يَنْصُرُوا صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ ...»^۲

«فرشتگان که در روز جنگ بدر برای یاری پیغمبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرود آمدند، هنوز به آسمان بالا نرفته‌اند و نخواهند رفت تا این که حضرت صاحب الامر علیه السلام را یاری نمایند ...»

ابو حمزه ثمالی نیز از امام باقر علیه السلام نقل می کند:

«لَوْ قَدْ خَرَجَ قَائِمُ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ لَنَصَرَهُ اللَّهُ بِالْمَلَائِكَةِ الْمُسَوِّمِينَ وَالْمُرَدِّينَ وَالْمُنْزِلِينَ وَالْكُرُوبِينَ يَكُونُ جِبْرَائِيلُ أَمَامَهُ وَ مِيكَائِيلُ عَنْ يَمِينِهِ وَ إِسْرَافِيلُ عَنْ يَسَارِهِ ...»^۳

«هرگاه قائم آل محمد خروج کند بدون شک خداوند، با ملائکه‌ی نشان‌دار و به صف و فرود آمده و با کرامت، او را یاری خواهند کرد. جبرئیل پیش روی او، میکائیل در سمت راست او

۱ - انفال (۸)، آیه ۹.

۲ - محمد بن مسعود عیاشی، تفسیر عیاشی، ج ۱، ص ۱۹۷، ح ۱۳۸.

۳ - نعمانی، الغیبه، ص ۲۳۴، ح ۲۲.

و اسرافیل در سمت چپ او قرار دارند ...»

- ایجاد رعب در دل دشمنان:

یکی از نصرت‌های خداوند که نقش مهمی در بسیاری از پیروزی‌های پیامبر اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ داشته است، ایجاد رعب و وحشت در دل کافران بوده است. خداوند در این باره می‌فرماید:

﴿اذ يُوحى رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبَّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ...﴾^۱

«و به یاد آور هنگامی که پروردگارت به ملائکه وحی کرد که من با شمایم مؤمنان را ثابت قدم بدارید که همانا من ترس در دل کافران می‌افکنم ...»

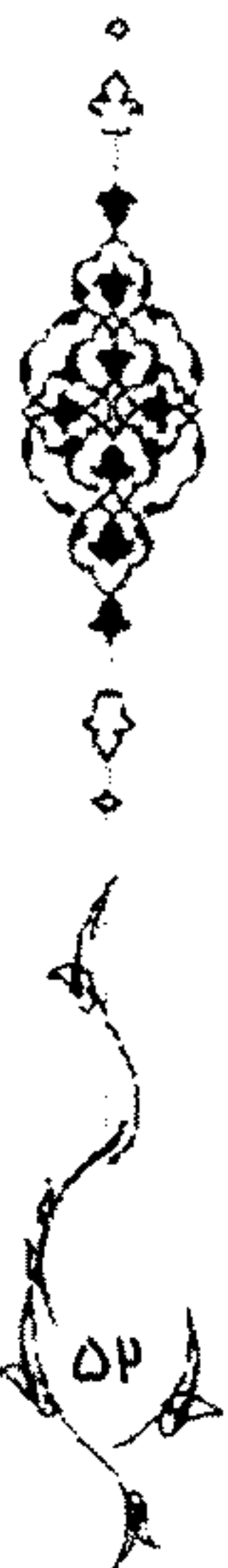
در دعای ندبه نیز در وصف پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ آمده است:

«ثُمَّ نَصْرَتُهُ بِالرُّعْبِ»^۲

«سپس او را با انداختن رعب و وحشت در دل کافران یاری نمودی ...»

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام در مورد شکل‌گیری حکومت امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرمایند: «انقلاب مهدی را سه سپاه یاری می‌کنند و در پیروزی آن حضرت شرکت دارند: سپاهی از فرشتگان، سپاهی

بشارت نبی

۱ - انفال (۸)، آیه ۱۲.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

از مؤمنان و سپاهی از رعب و وحشت.^۱

در جایی دیگر، محمد بن مسلم از امام باقر علیه السلام نقل می کند که فرمودند:

«الْقَائِمُ مِنَّا مَنْصُورٌ بِالرُّعْبِ»^۲

«قائم ما با ترس افکندن در دل دشمنان یاری شده است.»

... نیروهای طبیعت:

بخشی از امدادهای غیبی، تسخیر نیروها و امکانات طبیعی است که خداوند پیامبران خود را به آنها مجهز کرده است؛ همانند باد، طوفان، ابر و ...

خداوند متعال درباره ی یاری رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم در جنگ احزاب به وسیله ی باد و طوفان می فرماید:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا»^۳

«ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمت خداوند بر خودتان را به یاد آورید، در آن هنگام که لشکرهای عظیمی به سراغ شما آمدند پس ما به مدد و یاری شما بادی تند و سپاهی بسیار (از فرشتگان) که به چشم نمی دیدید فرستادیم و ...»

۱ - طوسی، الغیبة، ح ۹، ص ۱۹۸.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۳۲، ح ۱۶، ص ۶۰۳.

۳ - احزاب (۳۳)، آیه ۹.

همچنین در روایات (عوامل طبیعی) از جمله امدادهای

غیبی، برای آخرین حجت الهی ذکر شده است. رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

در حدیث معراج به نقل از خداوند متعال چنین می‌فرماید:

«... وَ لَأَسْخَرَنَّ لَهُ الرِّيحُ وَ لَأَذِلَّنَّ لَهُ الرِّقَابَ الصَّعَابُ»^۱

«... و باد را مسخر او کنم و گردنکشان سخت را رام او

سازم.»

(۲) یاوران

- صفات و ویژگی‌ها

هر جنبش و انقلابی، به یاران و همراهانی نیاز دارد. یارانی

که ستون‌های انقلاب‌اند و سنگینی آن را به دوش می‌کشند.

برای تشکیل حکومت اسلامی در مدینه پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نیاز به یاران

و همراهانی ثابت قدم داشتند. نهضت و قیام مهدوی هم برای

شکل‌گیری و استقرار آن نیاز به بازوان نیرومند و ستون‌های

محکمی دارد.

قرآن کریم ویژگی یاران رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ را این‌گونه بیان

می‌دارد:

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ...﴾^۲

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ص ۴۷۷، ب ۲۳، ح ۴.

۲ - فتح (۴۸)، آیه ۲۹.

۱- سخت گیری بر کفار: «أشداءُ علي الكفار»

۲- مهربان با یکدیگر: «رُحَماءُ بينهم»

۳- در طلب رضایت خدا: «تراهم رُكعاً سُجداً يبتغون فضلاً من الله وَرِضواناً»

«آن‌ها را پیوسته در حال رکوع و سجود می‌بینی و همواره فضل و رضای او را می‌طلبند.»

۴- کثرت عبادت: «سِماهُمْ في وُجوهِهِم من أثرِ السُّجودِ»

«چهره‌هایشان از اثر سجده نمایان است.»

۵- شجاع و نیرومند: «فَاسْتَوَى عَلَى سَوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ

الْكُفَّارَ»

«بر ساق خود راست و محکم بایستند به گونه‌ای رشد و نمو کرده که دهقانان از تماشای آنان حیران مانند و این برای آن است که کافران عالم از قدرت آنان به خشم آیند.»

امام علی عليه السلام نیز سیمای یاوران پیامبر اکرم صلى الله عليه وآله وسلم را این گونه ترسیم می‌کنند:

«أَيْنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ دُعُوا إِلَى الْإِسْلَامِ فَقَبِلُوهُ وَ قَرَأُوا الْقُرْآنَ فَأَحْكَمُوهُ
وَهَيَّجُوا إِلَى الْجِهَادِ فَوَلَّهُوا وَ لَهُ اللَّقَاحُ إِلَى أَوْلَادِهَا، وَ سَلَبُوا السُّيُوفَ
أَغْمَادَهَا وَأَخَذُوا بِأَطْرَافِ الْأَرْضِ زَحْفًا زَحْفًا وَ صَفًّا صَفًّا... مُرَّةَ الْعُيُونِ مِنَ
الْبُكَاءِ خُمْصُ الْبُطُونِ مِنَ الصِّيَامِ. ذُبُلُ الشَّفَاهِ مِنَ الدُّعَا صَفْرُ الْأَلْوَانِ مِنَ
السَّهْرِ عَلَى وَجْهِهِمْ غَبْرَةٌ الْخَاشِعِينَ أَوْلَئِكَ إِخْوَانِي الذَّاهِبُونَ فَحَقَّ لَنَا أَنْ

نَظْمًا إِلَيْهِمْ نَعَضُ الْأَيْدِيَ عَلَيَّ فِرَاقِهِمْ»^۱

«کجا هستند مردمی که به اسلام دعوت شده و پذیرفتند، قرآن تلاوت کردند و معانی آیات را شناختند، به سوی جهاد برانگیخته شده چونان شتری که به سوی بچه‌ی خود روی می‌آورد شیفته‌ی جهاد گردیدند، شمشیرها از نیام برآوردند و گردا گرد زمین را گروه گروه، صف به صف، احاطه کردند ... با گریه‌های طولانی از ترس خدا چشم‌هایشان ناراحت، و از روزه‌داری فراوان، شکم‌هایشان لاغر و به پشت چسبیده بود. لب‌هایشان از فراوانی دعا خشک، و رنگ‌های صورت از شب‌زنده‌داری‌ها زرد، و بر چهره‌هایشان غبار خشوع و فروتنی نشسته بود. آنان برادران من بودند که رفتند، و بر ماست که تشنه‌ی ملاقاتشان باشیم، و از اندوه فراقشان انگشت حسرت به دندان بگیریم.»

در روایات متعددی از ائمه اطهار علیهم‌السلام ویژگی یاران و پیروان امام مهدی علیه‌السلام این‌گونه بیان شده است:

۱- معرفت:

اساسی‌ترین ویژگی یاران امام مهدی علیه‌السلام معرفت عمیق نسبت به خداوند متعال است. امام علی علیه‌السلام می‌فرمایند:

۱ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۱۲۱، ص ۲۳۱.

«رَجَالٌ مُؤْمِنُونَ عَرَفُوا اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ وَ هُمْ أَنْصَارُ الْمَهْدِيِّ فِي آخِرِ الزَّمَانِ»^۱

سیره مشترک

«عده‌ای از یاران مهدی علیه السلام در آخر الزمان کسانی هستند که به خداوند آن چنان که شایسته است معرفت دارند.»

۲- عبادت:

معرفت و ایمان یاران امام مهدی علیه السلام آن‌ها را به خضوع در برابر حق تعالی و تلاش در مسیر بندگی سوق می‌دهد.

امام صادق علیه السلام عبادت و راز و نیاز یاران امام مهدی علیه السلام را این گونه بیان می‌دارند:

«لَهُمْ فِي اللَّيْلِ أَصْوَاتٌ كَأَصْوَاتِ الثَّوَاكِلِ حَزَنًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ»^۲

«یاران مهدی علیه السلام در دل شب از خشیت خداوند ناله‌هایی دارند مانند ناله‌های مادران پسر مرده.»

همچنین در جای دیگر می‌فرمایند:

«قَوَّامٌ بِاللَّيْلِ صَوَّامٌ بِالنَّهَارِ»^۳

«یاران مهدی علیه السلام شب‌ها را با عبادت به صبح می‌رسانند و روزها را با روزه به پایان می‌برند.»

۱ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۸۷، ح ۳۸، ب خامس.
 ۲ - کامل سلیمان، يوم الخلاص، ص ۲۲۴ - مرنندی، مجمع النورین، ص ۳۳۱.
 ۳ - مفید، اختصاص، ص ۲۰۸.

۳- شجاعت:

امام علی علیه السلام در وصف شجاعت یاران امام زمان علیه السلام می فرماید:

«كُلُّهُمْ لِيُوثُّ قَدْ خَرَجُوا مِنْ غَابَاتِهِمْ لَوْ أَنَّهُمْ هَمَّوْا بِإِزَالَةِ الْجِبَالِ لَأَزَالُوهَا عَنْ مَوَاضِعِهَا»^۱

«همه شیرانی اند که از بیشه‌ها خارج شده‌اند و اگر اراده کنند، کوه‌ها را از جا بر می‌کنند.»

امام سجاد علیه السلام در روایتی دیگر می‌فرماید:

«فَإِنَّ الرَّجُلَ مِنْهُمْ يُعْطِي قُوَّةَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا ... لَوْ مَرَّوْا بِالْجِبَالِ الْحَدِيدِ لَقَطَعُوهَا»^۲

«به هر کدامشان نیروی چهل مرد داده شده است ... اگر به کوه‌های آهن روی آورند، آن‌ها را قطعه قطعه می‌کنند.»

۴- جهاد و مقاومت:

یاران و همراهان آن حضرت علیه السلام اهل جهاد و مقاومت در راه خدا هستند. امام علی علیه السلام در تفسیر آیه‌ی «يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ...»^۳ «در راه خداوند جهاد می‌کنند و از سرزنش سرزنش کننده‌ای هیچ هراسی به دل راه نمی‌دهند...»، می‌فرماید:

۱ - کامل سلیمان، یوم الخلاص، ص ۲۲۴.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۷، ح ۴۴.

۳ - مائده (۵)، آیه ۵۴.

«هم أصحاب القائم عليه السلام»^۱

«آنان یاران امام قائم‌اند.»

۵- یکدلی:

از آن جا که هواها و خودخواهی‌ها از یاران امام مهدی عليه السلام رخت بر بسته و به جای آن خداخواهی و خداپرستی نشسته است، آنان یک رنگ و یک دل‌اند:

«قُلُوبُهُمْ مُجْتَمِعَةٌ»^۲

«یاران مهدی عليه السلام دل‌های متحد دارند.»

۶- عنایت به قرآن:

یاران امام مهدی عليه السلام نه تنها اهل قرائت قرآن‌اند بلکه در اعماق جانشان و با آن زندگی می‌کنند. امام علی عليه السلام می‌فرماید:

«يَجْلِي بِالتَّنْزِيلِ ابْصَارَهُمْ وَيَرْمِي بِالتَّفْسِيرِ فِي مَسَامِعِهِمْ»^۳

«با قرآن دیدگان‌شان نورانی می‌شود و تفسیر آن در گوش

جانشان جا می‌گیرد.»

۱ - صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ص ۴۷۵.

۲ - کامل سلیمان، يوم الخلاص، ص ۲۲۶ - مرندی، مجمع النورین، ص ۳۳۱.

۳ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۱۶.

- تعداد یاران

همان طور که در کتب تاریخی و مستند آمده است اولین جنگ پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله با مشرکان جنگ بدر بود که تعداد یاران حضرت به تصریح تاریخ نگاران ۳۱۳ نفر ذکر شده است. اصلی ترین یاران امام مهدی علیه السلام نیز تعداد شان ۳۱۳ نفر است.

امام صادق علیه السلام به فضیل بن عمر می فرمایند:

«كَأَنِّي أَنْظِرُ إِلَى الْقَائِمِ عَلَيَّ مِنْبِرِ الْكُوفَةِ وَ حَوْلَهُ ثَلَاثَ مِائَةٍ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا عَلَيَّ عِدَّةُ أَهْلِ الْبَدْرِ»^۱

«گویا می نگرم قائم را بر منبر کوفه و سیصد و سیزده نفر یارانش که پیرامون او گرد آمده اند به شمار اهل بدر.»

۳- مقبولیت عمومی

یکی از شرایط بسیار مهم برای تحقق و پیروزی یک قیام و انقلاب، پذیرش مردمی است. اگر حکومت اسلامی پیامبر صلی الله علیه و آله در مدینه ایجاد شد، بدان جهت بود که مردم یثرب آن را خواستند و روزها انتظار مقدم مبارک پیامبر صلی الله علیه و آله را کشیدند تا آن یگانه دوران، شهر مدینه را به نور خود روشن نمود و حاکمیت الهی را اعلام نمود.

از ویژگی های اساسی حکومت حضرت مهدی علیه السلام این است

۱ - همان، ج ۱۹، ح ۷۴، ص ۳۲۰.

که مقبول همه‌ی افراد و اجتماعات بشری است و نه تنها همه‌ی اهل زمین، که ساکنان آسمان نیز از آن حکومت الهی و فرمانروای عدل گستر رضایت کامل دارند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در فرازی زیبا، خشنودی همه‌ی اهل آسمان و زمین را از حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام بیان می‌دارند. و در روایتی دیگر می‌فرمایند:

«فَيَفْرَحُ بِهِ أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ وَ الطَّيْرُ وَ الْوَحُوشِ وَ الْحَيْتَانِ فِي الْبَحْرِ»^۱

«ساکنان آسمان، مردم زمین، پرندگان، درندگان و ماهیان دریا، همه در سایه‌ی لطف و حکومت او شادمان هستند.»

اهداف حکومت

۱- توحید:

اولین شعار پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در بدو تبلیغ، شعار توحید بود: «قولوا لا إله إلا الله فلاحوا»^۲

«بگویند که خداوندی جز خدای یکتا نیست تا رستگار شوید.»

در دولت حضرت مهدی علیه السلام، نیز توحید بر همه چیز سایه

۱ - صافی گلپایگانی، منتخب الأثر، ب ۳، ص ۴۷۲.

۲ - محمد بن جریر طبری، دلائل الإمامه، ص ۳۰۹.

می افکند و زمین و زمان به امنیت می رسد.

پیامبر ﷺ می فرمایند:

«إِذَا قَامَ الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ لَا تَبْقَى أَرْضٌ إِلَّا تُودِي فِيهَا بِشَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ»^۱

«هنگامی که مهدی علیه السلام قیام می کند، سرزمینی یافت نخواهد شد مگر این که بانگ «لا اله الا الله و ان محمد رسول الله» در آن طنین افکن باشد.»

۲- اقامه ی عدل:

هر یک از انبیاء الهی، به منظور اجرای عدالت برانگیخته شدند و هدفشان این بود که عدالت را در همه ی عالم اقامه کنند:

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»^۲

«به درستی که پیامبرانمان را با ادله ی روشن فرستادیم و به همراه آن ها، کتاب و میزان را نازل کردیم تا مردم به راستی و عدالت گرایند.»

پیامبر اکرم ﷺ نیز برای اصلاح بشر و اجرای عدالت آمده بودند. خداوند در قرآن کریم در خطاب به ایشان می فرماید:

۱ - شیخ صدوق، عیون اخبار الرضا، ص ۶۵.

۲ - حدید (۵۷)، آیه ۲۵.

«قُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ...»^۱

«بگو به هر کتابی که خدا نازل کرده ایمان آوردم و مأمور شدم که میان شما به عدالت رفتار کنم.»

در روایات بسیاری، هدف از قیام امام مهدی علیه السلام نیز اقامه‌ی عدل و قسط معرفی شده است. دوره‌ای که عدل الهی بر سراسر گیتی حاکم شده و کاخ‌های ستم و بیداد فرو می‌ریزد و پرچم عدالت و رحمت حق تعالی بر گسترده‌ی زمین، افراشته می‌گردد:

«يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَظُلْمًا»^۲

امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

«إِذَا قَامَ الْقَائِمُ حَكَمَ بِالْعَدْلِ وَارْتَفَعَ فِي أَيَّامِهِ الْجَوْرُ وَأُمِنَتْ بِهِ السُّبُلُ وَ أُخْرِجَتِ الْأَرْضُ بَرَكَاتِهَا وَ رَدَّ كُلُّ حَقٍّ إِلَىٰ أَهْلِهِ... وَ حَكَمَ بَيْنَ النَّاسِ بِحُكْمِ دَاوُودَ وَ حَكَمَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»^۳

«وقتی قائم قیام کند، دאوری را بر اساس عدالت قرار می‌دهد و ظلم و جور در دوران او برچیده می‌شود و جاده‌ها در پرتو وجودش امن و امان می‌گردد و زمین، برکاتش را خارج می‌سازد و حق هر کسی را به او برمی‌گرداند... و در بین مردم همانند داوود و محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دآوری می‌کند.»

۱ - شوری (۴۲)، آیه ۱۵.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۲۴، ح ۳، ص ۴۸۴.

۳ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ح ۸۳، ص ۳۳۸.

۳- قدرت اسلام:

امام علی علیه السلام می فرمایند:

«فَانظُرُوا إِلَى مَوَاقِعِ نِعْمِ اللَّهِ عَلَيْهِمْ حِينَ بَعَثَ إِلَيْهِمْ رَسُولًا، فَعَقَدَ بِمِلَّتِهِ طَاعَتَهُمْ وَ جَمَعَ عَلَى دَعْوَتِهِ الْفَتْهُمْ ... قَدْ تَرَبَّعَتِ الْأُمُورُ بِهِمْ، فِي ظِلِّ سُلْطَانٍ قَاهِرٍ وَ آوَتْهُمْ الْحَالُ إِلَى كَنْفِ عِزٍّ غَالِبٍ وَ تَعَطَّفَتِ الْأُمُورُ عَلَيْهِمْ فِي ذُرِّي مَلِكٍ ثَابِتٍ. فَهُمْ حُكَّامٌ عَلَى الْعَالَمِينَ وَ مَلُوكٌ فِي أَطْرَافِ الْأَرْضِينَ. يَمْلِكُونَ الْأُمُورَ عَلَى مَنْ كَانَ يَمْلِكُهَا عَلَيْهِمْ، وَ يَمْضُونَ الْأَحْكَامَ فِيمَنْ كَانَ يُمَضِّيهَا فِيهِمْ! لَا تُعْمَزُ لَهُمْ قَنَاءٌ وَ لَا تُقْرَعُ لَهُمْ صَفَاءٌ»^۱

«حال به نعمت‌های بزرگ الهی که به هنگامه‌ی بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بر آنان فرو ریخت بنگرید که چگونه اطاعت آنان را با دین خود پیوند داد و با دعوتش، آن‌ها را به وحدت رساند. ... امور اجتماعی آنان در سایه‌ی قدرت حکومت اسلام استوار شد و در پرتو عزتی پایدار، آرام گرفتند و به حکومتی مستحکم رسیدند. آن‌گاه، آنان حاکم و زمامدار جهان شدند و سلاطین روی زمین گردیدند و فرمانروای کسانی شدند که در گذشته حاکم بودند و قوانین الهی را بر کسانی اجرا می‌کردند که مجریان احکام بودند و در گذشته، کسی قدرت در هم شکستن نیروی آنان را نداشت و هیچ کس، خیال مبارزه با آنان را در سر نمی‌پروراند.»

۱ - دشتی، نهج البلاغه، خ ۱۹، ص ۳۹۷.

خداوند نیز در قرآن کریم وعده داده است که دین مقدس اسلام را عالم گیر خواهد کرد:

﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾^۱

«او خدایی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن دین را، بر همه‌ی ادیان پیروز گرداند.»

دین اسلام در سایه‌ی حاکمیت امام عصر علیه السلام، به نهایت ظهور و غلبه‌ی خود می‌رسد و بانگ توحید، همه‌جا را فرا خواهد گرفت و اثری از شرک و کفر باقی نخواهد ماند. امام باقر علیه السلام در این باره می‌فرمایند:

«... هر آینه (در زمان امام مهدی علیه السلام) دین محمد صلی الله علیه و آله به هر جا که شب می‌رسد، خواهد رسید و عالم گیر خواهد شد؛ به گونه‌ای که در سطح زمین اثری از شرک باقی نخواهد ماند، همان گونه که خداوند وعده کرده است.»^۲

۴- تألیف قلوب:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، تمام تلاش خود را برای نزدیک ساختن دل‌ها و الفت دادن قلب‌ها می‌نمودند. بیعت‌هایی چون بیعت رضوان، حلف الفضول و صلح حدیبیه و ... که در تاریخ ثبت شده

۱- توبه (۹)، آیه ۳۳.

۲- محمد باقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۵۵.

اند، بیانگر تلاش و مجاهدت آن وجود نازنین برای برقراری انس و الفت بین قلوب مؤمنین است.

از حضرت رسول اکرم ﷺ نقل شده که: «... بِنَا يُؤَلِّفُ اللَّهُ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ...»^۱

«... خداوند به وسیله‌ی ما بین دل‌های آنان الفت ایجاد کرد...»

امام زمان علیه السلام نیز، به جمع کردن دل‌ها و اتحاد قلب‌ها می‌پردازند؛ در دعای ندبه می‌خوانیم:

«أَيْنَ مُؤَلِّفُ شَمْلِ الصَّلَاحِ وَالرَّضَا»^۲

«کجاست آن کسی که میان پراکندگی، صلاح و رضا را با هم

جمع کند؟»

امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

«... وَلَوْ قَدْ قَامَ قَائِمًا لَذَهَبَتِ الشَّحْنَاءُ مِنْ قُلُوبِ الْعِبَادِ»^۳

«... چون قائم ما قیام کند، کینه‌ها از دل بیرون رود.»

۵- حیات معنوی:

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ...﴾^۴

۱ - شرح الاخبار، ج ۳، ص ۳۸۴.

۲ - مفاتیح الجنان، دعای ندبه.

۳ - صافی گلپایگانی، منتخب الاثر، ص ۴۷۴.

۴ - انفال (۸)، آیه ۲۴.

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید! چون خدا و رسول شما را به ایمان دعوت کنند، اجابت کنید تا به حیات ابد رسید.»
 دعوت پیامبر ﷺ به تعبیر قرآن کریم، عامل حیات و زندگی است. چرا که عقل‌های خفته از جاهلیت را، با بهار اسلام حیات بخشیدند. امام زمان علیه السلام نیز رمز حیات و عامل بقای انسان‌ها هستند.

امام حسین علیه السلام در این باره می‌فرمایند:

«مِنَّا إِثْنَا عَشَرَ مَهْدِيًّا أَوْلَهُمْ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 وَآخِرُهُمُ التَّاسِعُ مِنْ وُلْدِي، وَهُوَ الْإِمَامُ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ، يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا وَيُظْهِرُ بِهَ دِينَ الْحَقِّ عَلِيَّ الدِّينِ كُلِّهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»^۱
 «از خاندان ما دوازده هدایت‌گر هستند که نخستین ایشان، امیر مؤمنان علی بن ابی طالب و آخرینشان، نهمین فرزند من است. او امام قیام‌کننده به حق است، زمین را پس از مردن آن زنده می‌کند و دین حق را به همه‌ی ادیان چیره می‌گرداند، هر چند مشرکان خوش نداشته باشند.»

این وعده‌ی حتمی خداست که فرمود:

«اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا...»^۲

«بدانید که خدا زمین را پس از مردگی‌اش زنده می‌کند.»

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ص ۳۱۷.

۲ - حدید (۵۷)، آیه ۱۷.

امام کاظم علیه السلام در تفسیر این آیه می فرمایند:

«لَيْسَ يُحْيِيهَا بِالْقَطْرِ وَلَكِنْ يَبْعَثُ اللَّهُ رَجَالًا فَيُحْيُونَ الْعَدْلَ فَتُحْيِي
الْأَرْضَ لِأَحْيَاءِ الْعَدْلِ، وَ لِقَامَةِ الْحَدِّ لِلَّهِ أَنْفَعُ فِي الْأَرْضِ مِنَ الْقَطْرِ أَرْبَعِينَ
صَبَاحًا»^۱

«مراد این نیست که خداوند زمین را به وسیله ی باران زنده می کند، بلکه خداوند مردانی را برمی انگیزد که عدالت را زنده می کنند و در نتیجه، زمین با احیای عدالت زنده می شود و (بدانید) برپایی حد برای خدا در زمین از چهل روز باران سودمندتر است.»

ویژگی های حکومت

— مکه آغاز بعثت و ظهور

آغاز بعثت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم شهر مکه بود که در آن ندای
«قولوا لا اله الا الله تفلحوا»^۲ «بگویید لا اله الا الله، تا رستگار
شوید»، طنین انداز شد.

حضرت مهدی علیه السلام نیز در شهر مکه ظهور خواهند کرد و قیام
خویش را آغاز می کنند؛ امام صادق علیه السلام ضمن روایتی طولانی
می فرمایند:

۱ - کلینی، اصول کافی، ج ۷، ص ۱۷۴.

۲ - شیخ صدوق، دلائل الامامه، ص ۳۰۹.

«... فَهَؤُلَاءِ ثَلَاثُمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةٌ عَشْرَ رَجُلًا بَعْدَ أَهْلِ بَدْرٍ يَجْمَعُهُمُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بِمَكَّةَ فِي لَيْلَةٍ وَاحِدَةٍ وَ هِيَ لَيْلَةُ الْجُمُعَةِ فَيُؤَافِقُونَ فِي صَبِيحَتِهَا إِلَى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ لَا يَتَخَلَّفُ مِنْهُمْ رَجُلٌ وَاحِدٌ...»^۱

«... آن‌ها سیصد و سیزده مرد به تعداد جنگجویان بدر هستند که خداوند همه‌ی آن‌ها را در یک شب جمعه در مکه گرد هم می‌آورد و صبح همگی به مسجد الحرام رفته و خدمت حضرتش شرفیاب می‌شوند بی‌آن‌که احدی از آن‌ها از این امر سرپیچی و تخلف کند...»

- جهانی بودن حکومت

رهبری پیامبر ﷺ به وسعت جهان بود:

خداوند متعال می‌فرماید:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا﴾^۲

«بگو ای پیامبر، همانا من رسول خدا به سوی همگی شما

هستم.»

امام زمان عليه السلام نیز، رهبری هستند که با ایجاد مرکزیت واحد و مدیریت و حاکمیت یگانه، بر همه‌ی اجتماعات و نژادها و منطقه‌ها، حکومت می‌کنند، پیامبر ﷺ می‌فرمایند:

﴿يَخْرُجُ فِيهِ وَ لَدِي ... وَ تَشْرِقُ الْأَرْضَ بِنُورِهِ وَ يَبْلُغُ سُلْطَانَهُ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ﴾^۱

۱ - سید مصطفی کاظمی، بشاره الاسلام، ص ۲۱۰.

۲ - اعراف (۷)، آیه ۱۵۸.

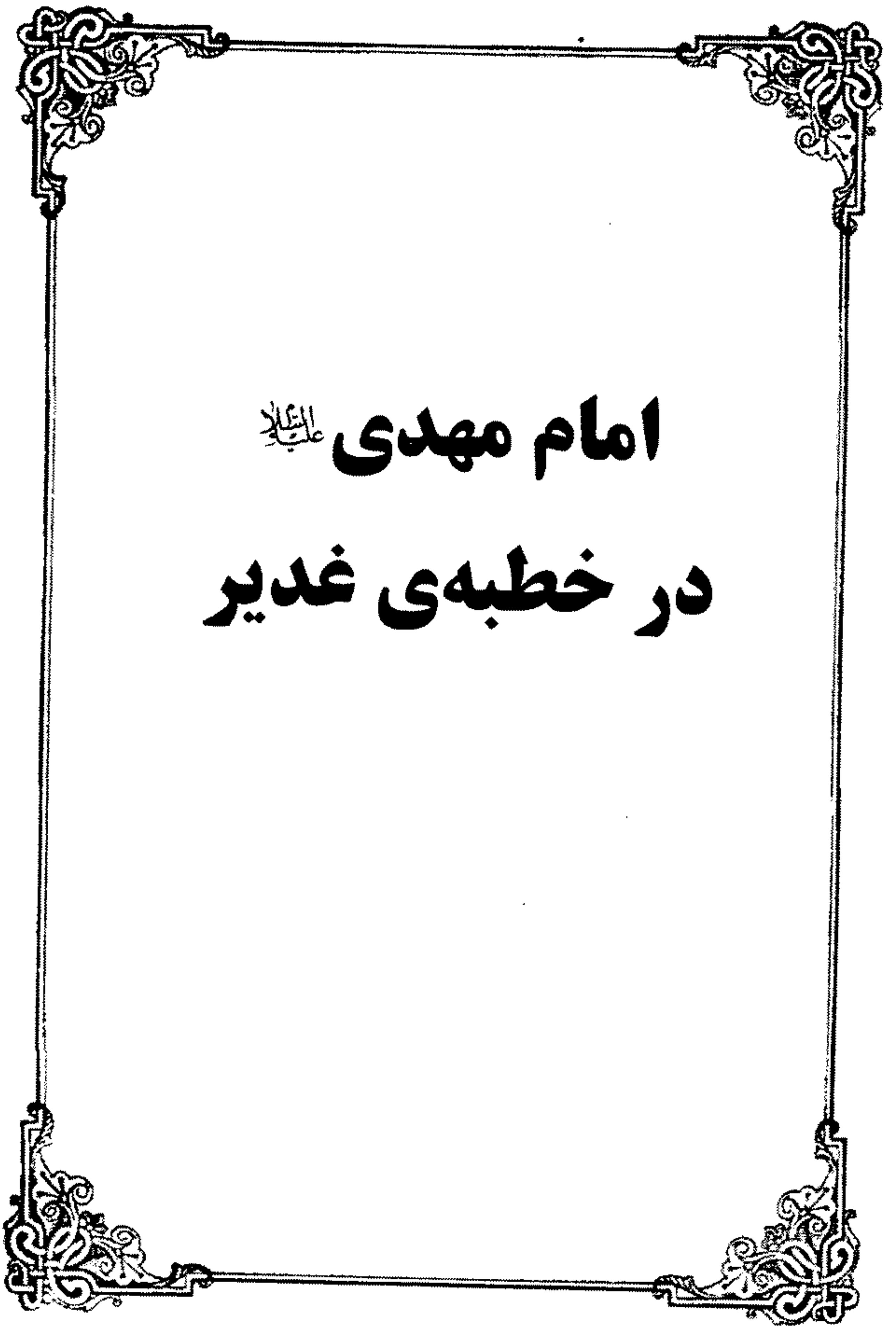
«فرزندم مهدی قیام می کند و پهنه‌ی زمین به نور او روشن
می گردد و حکومت او شرق و غرب عالم را فرا می گیرد.»
و در جایی دیگر می فرمایند:
«... يَفْتَحُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَي يَدِيهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا»^۲
«... خداوند متعال به دست او شرق و غرب زمین را
می گشاید.»

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ص ۲۸۰.

۲ - همان، ج ۲، ص ۲۸.

امام مهدی علیه السلام
در خطبه‌ی غدیر

امام مهدی علیه السلام در خطبه‌ی غدیر

در جای جای خطبه‌ی غدیر، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، مردم را به پیروی از امیرالمؤمنین علیه السلام و اولاد پاک ایشان، دعوت نموده‌اند؛ و مردم را به ولایت دوازدهمین فرزند ایشان، امام مهدی علیه السلام فرا خوانده‌اند:

«معاشر الناس النور من الله عزوجل في مسلوک ثم في علي ثم في النسل منه إلى القائم المهدي الذي يأخذ بحق الله و بكل حق هو لنا لأن الله عزوجل قد جعلنا حجة علي المقصرين و المعاندين و المخالفين و الخائنين و الآثمين و الظالمين من جميع العالمين...»^۱

«ای مردم نور مطلق از جانب خداوند عزوجل می‌باشد و آن نور در طریق من قرار دارد و بعد از من در طریق علی علیه السلام می‌باشد و بعد از او در طریق نسل او خواهد بود تا زمان قیام قائم مهدی علیه السلام، آن کسی که حق را آشکار نماید و حق از دست رفته از ما را به ما برگرداند.»

اوصاف امام مهدی علیه السلام در خطبه‌ی غدیر

«ألا إن خاتم الأئمة من القائم المهدي ألا إله الظاهر علي الدين كله، ألا إله المنتقم من الظالمين، ألا إله فاتح الحصون و هادمها، ألا إله قاتل كل قبيلة من أهل الشرك، ألا إله المدرك بكل ثار لأولياء الله عزوجل، ألا إله ناصر»

لِدِينِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، أَلَا إِنَّهُ الْغَرَافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ، أَلَا إِنَّهُ قَسِيمٌ كُلُّ ذِي فَضْلِ بِفَضْلِهِ وَ كُلُّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ، أَلَا إِنَّهُ خَيْرَةُ اللَّهِ وَ اللَّهُ مُخْتَارُهُ، أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَ الْحَيْطُ بِهِ، أَلَا إِنَّهُ الْمُنْجِرُ عَنِ رَبِّهِ عَزَّوَجَلَّ الْمُنْبَهُ بِأَمْرِ إِيْمَانِهِ، أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدَ السَّدِيدَ، أَلَا إِنَّهُ الْمَفُوضُ إِلَيْهِ، أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ بَيْنَ يَدَيْهِ، أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةً وَ لَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَ لَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَ لَا نُورَ إِلَّا عِنْدَهُ، أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَ لَا مَنْصُورَ عَلَيْهِ، أَلَا وَ إِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ حَكَمَهُ فِي خَلْقِهِ وَ أَمِينَهُ فِي سِرِّهِ وَ عِلَانِيَتِهِ»^۱

امام مهدی در خطبه غدیر

«آگاه باشید! که خاتم اوصیاء مهدی قائم از ماست. آگاه باشید! که او بر همه ی ادیان پیروز می شود. آگاه باشید! که او از ظالمین انتقام می گیرد. آگاه باشید! که او گشاینده و در هم کوبنده ی مرزهاست. آگاه باشید! که او مشرکین را از هر نژاد و ملتی که باشند نابود می نماید. آگاه باشید! که او انتقام خون دوستان خدا را می گیرد. آگاه باشید! که او یاور دین خداوند تبارک و تعالی است. آگاه باشید! که او کشتیان دریای مواج و سامان بخش زندگی متلاطم خلایق است. آگاه باشید! که او فضل و برتری دانایان و جهل و بی خردی نادانان را می داند. آگاه باشید! که او برگزیده ی خداوند و منتخب او می باشد. آگاه باشید! که او وارث علوم است و علم او به تمام علوم احاطه دارد. آگاه باشید! که او آن چه بگوید از پروردگارش می گوید و امر به ایمان می دهد. آگاه باشید! که او رشید و کامل و نیرومند و متین است. آگاه باشید! که فرمانروایی جهان هستی به او واگذار

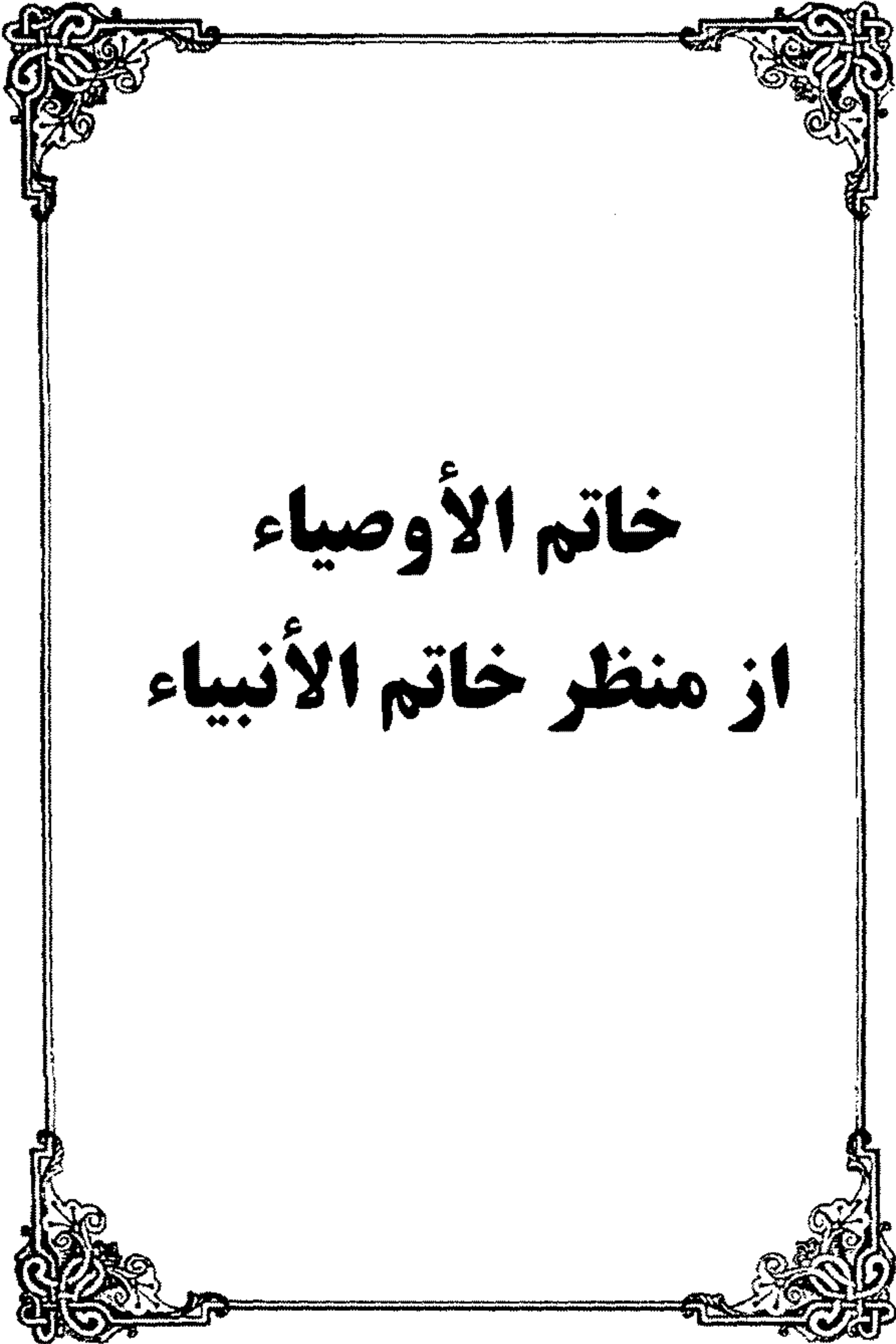

شده است. آگاه باشید! پیامبران گذشته همه به وجود او بشارت داده‌اند. آگاه باشید! او آخرین حجت خداوند است و بعد از او حجتی نخواهد بود و در جهان حقی نیست مگر با او و علم و دانشی نیست مگر نزد او. آگاه باشید! هیچ کس بر او غلبه نمی‌نماید و کسی بر او پیروز نمی‌گردد. آگاه باشید او ولی خدا در زمین است و حکم و فرمان او حکم و فرمان خداوند است، و پروردگار او را به اسرار آفرینش خود از پنهان و آشکار آگاه ساخته است.»

حضور حجت تا قیامت

«فَأَمْرٌ أَنْ أَخَذَ الْبَيْعَةَ مِنْكُمْ وَ الصَّفْقَةَ لَكُمْ بِقَبُولِ مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي عَلِيٍِّّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَ مِنْهُ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ مَهْدِيٍّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ الَّذِي يَقْضِي بِالْحَقِّ»^۱

«پروردگار عزوجل بر من نازل فرموده، از شما برای علی امیر مؤمنان بیعت بگیرم و پیشوایان بعد از او که از فرزندان من و نسل او می‌باشند به شما معرفی می‌نمایم، پیشوایانی که قائم آن‌ها حضرت مهدی علیه السلام می‌باشد و تا روز قیامت حجت خدا بر خلق خواهد بود و به حق حکومت می‌فرماید.»

خاتم الأوصياء
از منظر خاتم الأنبياء

خاتم الأوصياء از منظر خاتم الأنبياء

۱- امت مورد رحمت

«هذه الأمة مرحومة. فمنها نبؤها و منها مهديها ...»^۱

«این امت، امت مرحومه است که پیامبرش از خود او و مهدی‌اش نیز از خود اوست ...»

۲- فرزند پیامبر ﷺ

«المهدي من ولدي وجهه كالكوكب الدرّي»^۲

«مهدی علیه السلام از فرزندان من است که صورت او مانند ستاره فروزان است.»

۳- فرزند فاطمه علیها السلام

«المهدي من عترتي من ولد فاطمة»^۳

«مهدی از عترت من و از فرزندان فاطمه است.»

۴- از نسل حسین علیه السلام

«إن الحسين بن علي في السماء أكبر منه في الأرض ... و إن الله

۱ - الملاحم و الفتن، ص ۹۵ / الصواعق المحرقة، ص ۹۷.
۲ - محد بن جریر طبری، دلائل الإمامه، ح ۴۱۳، ص ۴۴۱.
۳ - طوسی، الغیبه، ح ۱۴۵، ص ۱۸۵.

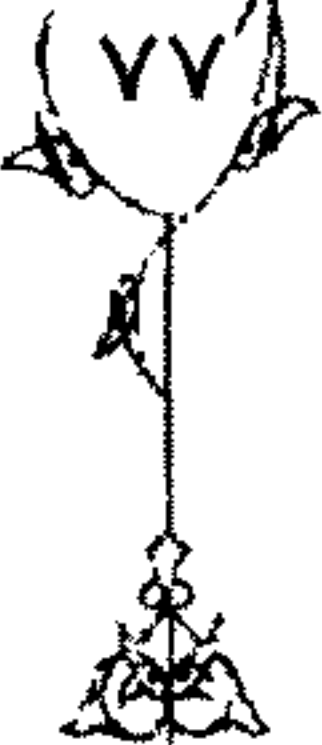

عَزَّوَجَلَّ رَكَّبَ فِي صَلْبِهِ نُطْفَةً طَيِّبَةً مُبَارَكَةً زَكِيَّةً، خُلِقَتْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَكُونَ مَخْلُوقٌ فِي الْأَرْحَامِ أَوْ يَجْرِي مَاءٌ فِي الْأَصْلَابِ أَوْ يَكُونَ لَيْلاً وَنَهَاراً وَ لَقَدْ لُقِّنَ دَعَوَاتٍ مَا يَدْعُو بِهِنَّ مَخْلُوقٌ إِلَّا حَشَرَهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مَعَهُ وَ كَانَ شَفِيعَهُ فِي آخِرَتِهِ وَ فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كَرْبَهُ وَ قَضَى بِهَا دَيْنَهُ، وَ يَسِّرَ أَمْرَهُ وَ أَوْضَحَ سَبِيلَهُ، وَ قَوَّاهُ عَلَى عَدُوِّهِ ...»^۱

«همانا حسین بن علی در آسمانها بزرگتر است تا در زمین ... و خدای عزوجل در صلب او نطفه‌ای پاکیزه و مبارک و زکیه ترکیب کرده است، پیش از آن که مخلوقی در ارحام یا نطفه‌های در اصلااب یا شب و روزی باشد و به او دعاهایی تلقین شده است که هیچ مخلوقی آن دعاها را نخواند مگر آن که خدای عزوجل او را با وی محشور کند و در آخرت شفیع او گردد و گرفتاری او را برطرف و قرضش را بدان ادا کند و کارش را آسان سازد و راهش را روشن نماید و او را بر دشمنش نیرومند گرداند ...»

۵- الفت ملائکه

«اسْمُهُ مُحَمَّدٌ وَ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَسْتَأْنِسُ بِهِ فِي السَّمَاوَاتِ وَ يَقُولُ فِي دُعَائِهِ: «اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ لِي عِنْدَكَ رِضْوَانٌ وَ وَدٌّ فَاعْفِرْ لِي وَ لِمَنْ تَبِعَنِي مِنْ إِخْوَانِي وَ شِيعَتِي وَ طَيِّبْ مَا فِي صَلْبِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ»»^۲

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۲۴، ح ۱۱، ص ۴۹۹.
 ۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۲۴، ح ۱۱، ص ۴۹۸.

«اسم او محمد است و ملائکه‌ی آسمان با او الفت دارند و در دعایش می‌گویند: «خداوندا! اگر مرا دوست داری و از من خشنود هستی پس من و تمام کسانی که مرا پیروی می‌کنند از برادران و شیعیانم، ببخش و پاک گردان آن‌چه در صلب من است، ای مهربان‌ترین مهربانان.»»

۶- سفینه نجات

«الْأئِمَّةُ مِنْ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ، تِسْعَةٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ وَ تَاسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ
أَلَا إِنَّ مَثَلَهُمْ فِيكُمْ مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجِيَ وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا هَلَكَ
...»^۱

«امامان بعد از من ۱۲ نفر هستند که ۹ نفرشان از صلب حسین است، نهمین آن‌ها قائم آن‌هاست، آگاه باشید مثل آنها در بین شما مثل کشتی نوح است که هر کسی سوار شود نجات می‌یابد و هر کسی از آنها دور شود غرق می‌شود ...»

۷- آخرین وصی

«إِنَّ خُلَفَائِي وَ أَوْصِيَائِي وَ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي إِثْنِي عَشَرَ: أَوْلَاهُمْ
أَخِي وَ آخِرُهُمْ وَ لَدِي»^۲

«همانا امامان و جانشینان و حجّت‌های خدا بر خلق بعد از

۱ - خزّاز قمی، کفایة الاثر، ص ۳۹.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۴، ح ۲۷، ص ۵۲۴.

من ۱۲ نفرند که اولینشان برادرم و آخرینشان فرزندم است.»

فَاتِحُ الْأَوْصِيَاءِ (از...)

۸- طاووس بهشتیان

«المهديُّ طاووسُ أهلِ الجنَّةِ»^۱

«مهدی طاووس اهل بهشت است.»

۹- انکار قائم عليه السلام

«مَنْ أَنْكَرَ الْقَائِمَ مِنْ وُلْدِي فِي زَمَانِ غَيْبَتِهِ فَمَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»^۲

«هر کس قائم از اولاد من را در دوران غیبتش انکار کند، به

مرگ جاهلیت مرده است.»

۱۰- خورشید پشت ابر

«إِي وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالنَّبُوَّةِ، إِيْهُمْ لَيَنْتَفِعُونَ بِهِ وَ يَسْتَضِيُونَ بِنُورِ وِلَايَتِهِ فِي

غَيْبَتِهِ كَانْتِفَاعِ النَّاسِ بِالشَّمْسِ وَ إِنْ جَلَّلَهَا السَّحَابُ»^۳

«آری، سوگند به خداوندی که مرا به پیامبری برانگیخت،

مردمان از او بهره‌مند می‌شوند و از نور ولایتش کسب نور

می‌کنند، آن‌چنان که مردم از خورشید استفاده می‌کنند، اگر

چه در پشت ابرها نهان باشد.»

۱ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۹۱.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، ب ۳۹، ح ۱۲، ص ۱۲۵.

۳ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۲۵۰.

۱۱- راز خدا

«إِنَّ هَذَا الْأَمْرَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَ سِرٌّ مِنْ سِرِّ اللَّهِ مُطَوِّئٌ عَنِ عِبَادِ اللَّهِ فَإِيَّاكَ وَ الشُّكَّ فِيهِ فَإِنَّ الشُّكَّ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ كُفْرٌ»^۱

«این امر، امری از امور خدا و رازی از اسرار الهی است، که از بندگان پوشیده است. هرگز در این باره شک و تردید به خود راه مده، که شک در امر الهی کفر است.»

۱۲- صاحب دو غیبت

«ثُمَّ يَغِيبُ عَنْهُمْ إِمَامُهُمْ مَا شَاءَ اللَّهُ!... وَ يَكُونُ لَهُ غَيْبَتَانِ إِحْدَاهُمَا أَطْوَلُ مِنَ الْأُخْرَى ... الْحَذَرُ إِذَا فَقَدَ الْخَامِسُ مِنْ وُلْدِ السَّابِعِ مِنْ وُلْدِي !!!»^۲

«سپس امامشان غائب می شود و تا مدتی که خدا بخواهد از دیدگانشان پنهان می ماند ... و برای او دو غیبت خواهد بود که یکی از آن ها طولانی تر از دیگری است ... (پس) آن هنگام که پنجمین فرزند از هفتمین فرزندم از دیده ها ناپدید شد، هشیار باشید، آگاه باشید.»

۱۳- حیرت امت

«تَكُونُ لَهُ غَيْبَةٌ وَ حَيْرَةٌ تُضِلُّ فِيهَا الْأُمَّمُ»^۳

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۱، ب ۲۵، ح ۷، ص ۵۳۷.

۲ - خزاز قمی، کفایة الاثر، ص ۱۵۰.

۳ - علی بن بابویه، الامامه و التبصره، ح ۱۱۴، ص ۱۲۰.

«بر او غیبت و برای امت حیرتی خواهد بود که بسیاری در آن دوران گمراه خواهند شد.»

۱۴- برترین عبادت

«أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ»^۱

«برترین عبادت انتظار فرج است.»

۱۵- انتظار و شکیبایی

«إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ بِالصَّبْرِ عِبَادَةٌ»^۲

«انتظار فرج همراه با شکیبایی عبادت است.»

۱۶- ایمان برتر

«... يَا عَلِيَّ وَاعْلَمْ أَنَّ أَعْجَبَ النَّاسِ إِيمَانًا وَ أَعْظَمَهُمْ يَقِينًا قَوْمٌ يَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَمْ يَلْحَقُوا النَّبِيَّ، وَ حَجَبَ عَنْهُمْ الْحُجَّةَ، فَأَمَنُوا بِسَوَادِ عَلِيٍّ بِيَاضٍ ...»^۳

«ای علی، بدان که شگفت انگیزترین مردم از جهت ایمان و عظیم‌ترین آن‌ها از روی یقین، مردمی هستند که در آخرالزمان خواهند بود پیامبر را ندیده‌اند و از امام نیز محجوبند اما به سیاهی که بر سفیدی رقم خورده‌است ایمان دارند.»

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ب ۲۵، ح ۶.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ح ۶۵، ص ۱۴۵.

۳ - شیخ صدوق، من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۳۶۶.

۱۷- شکیبایان در غیبت

«طوبى للصّٰبرین فی غیبتہ! طوبى للمُقیمین علی مَحَبَّتِهِمْ! اولئک الذّٰین وَصَفَهُمُ اللّٰهُ فی کِتَابِهِ وَ قَالَ: ﴿وَالَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْغِیْبِ﴾^۱ وَ قَالَ: ﴿اولئک حِزْبُ اللّٰهِ اِلَّا اِنْ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمَفْلِحُونَ﴾^۲»

«خوشا به حال شکیبایان در غیبت او! خوشا به حال پای بر جایان در محبت او، که آنها را خداوند تبارک و تعالی در کتابش چنین توصیف کرده است: و آنها که به غیب ایمان دارند، و فرمود: آنها حزب خداوند و بدانید که حزب خدا از رستگاران هستند.»

۱۸- شکیبایی یاران

«سَيَاتِي قَوْمٌ مِّنْ بَعْدِكُمْ، الرَّجُلُ الْوَاحِدُ مِنْهُمْ لَهُ أَجْرُ خَمْسِينَ مِنْكُمْ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نَحْنُ كُنَّا مَعَكَ بَيْدِرٍ وَ أَحَدٍ وَ حَنِینٍ وَ نَزَلَ فِینَا الْقُرْآنُ. فَقَالَ: اِنَّكُمْ لَوْ تُحْمَلُونَ لِمَا حُمِلُوا لَمْ تَصْبِرُوا صَبْرَهُمْ.»^۴

«پس از سپری شدن دوران شما، مردمی بر سر کار خواهند آمد که هر فرد آنان پاداش پنجاه تن از شما را داراست، عرض کردند: ای رسول خدا! ما در جنگ بدر و احد و حنین در رکاب

۱ - بقره (۱)، ۳.

۲ - مجادله (۵۸)، ۲۲.

۳ - خزّاز قمی، کفایة الاثر، ص ۶۰ / محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج

۳۶، ح ۱۴۴، ص ۳۰۶.

۴ - طوسی، الغیبة، ج ۲، ص ۶۲۷.

شما جنگیدیم و قرآن در میان ما نازل شده. فرمود: اگر شما آن چه را آن ها تحمل می کنند متحمل شوید، از صبر و شکیبایی آنان برخوردار نخواهید بود.»

۱۹- گرامی ترین امت

«طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي وَ هُوَ مُقْتَدٍ بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ يَتَوَلَّى وَلِيَّهُ وَ يَتَّبِعُهُ مِنْ عَدُوِّهِ وَ يَتَوَلَّى الْأَئِمَّةَ الْهَادِيَّةَ مِنْ قَبْلِهِ أَوْلِيكَ رُفَقَائِي وَ ذُرُوعِي وَ دُوْدِي وَ أَكْرَمُ أُمَّتِي عَلَيَّ»^۱

«خوشا به حال کسی که قائم اهل بیت مرا طلب کند و پیش از قیامش به او اقتدا کند. دوست او را دوست بدارد و از دشمنش بیزارى بجوید و ولایت امامان پیش از او را نیز بپذیرد؛ اینان دوستان من و مورد علاقه و محبت من و گرامی ترین امت من نزد من هستند.»

۲۰- ارزش ایمان

«وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ بَشِيرًا، إِنَّ الثَّابِتِينَ عَلَيَّ الْقَوْلِ بِهِ فِي زَمَانٍ غَيْبَتِهِ لَأَعَزُّ مِنْ الْكِبْرِيتِ الْأَحْمَرِ»^۲

«سوگند به خداوندی که مرا بشارت دهنده به حق برانگیخت، آنان که در زمان غیبتش بر ایمان و اعتقاد به او ثابت

۱ - طوسی، الغیبة، ح ۴۶۶، ص ۴۵۶.

۲ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۵، ح ۷، ص ۵۳۷.

می مانند از کبریت احمر با ارزش تر، خواهند بود.»

۲۱- آزمون ایمان

«يَغِيبُ عَنْ شِيعَتِهِ وَ أَوْلِيَائِهِ غَيْبَةً، لَا يَثْبُتُ فِيهَا عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ
إِمْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ بِالْإِيمَانِ»^۱

«مدتی از شیعیان و دوستان خود غائب می شود، که در آن مدت کسی بر اعتقاد خود در ولایت او ثابت نمی ماند، جز کسی که خداوند دلش را با ایمان آزموده باشد.»

۲۲- منکرین ظهور

«مَنْ أَنْكَرَ خُرُوجَ الْمَهْدِيِّ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ»^۲

«هر کس ظهور مهدی را انکار کند به آن چه محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آورده کافر شده است.»

۲۳- محمدی دیگر

«... مَهْدِيٌّ أُمَّتِي مُحَمَّدٌ الَّذِي يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مِلْتُمْ
ظُلْمًا وَجَوْرًا...»^۳

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ب ۲۳، ح ۳، ص ۴۷۴.

۲ - قندوزی حنفی، ینابیع الموده، ج ۳، ص ۲۹۵ / معجم احادیث الإمام المهدی، ج ۲، ص ۱۸.

۳ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، باب ۲۴، ح ۳۷، ص ۵۳۲.

«... مهدی این امتم در میان ایشان ، (نامش) محمدی است که زمین را از عدل و داد پر کند چنان که از ظلم و جور پر شده باشد ...»

۲۴- بشارت ظهور

«المهديُّ منّا أهل البيت يُصلِحُ اللهُ لَهُ أمرَهُ في ليلة»^۱

«مهدی از ما اهل بیت است، خداوند کارش را در یک شب سامان می دهد.»

۲۵- ظهور ...

«فَقَالَ مَثَلُهُ كَمَثَلِ السَّاعَةِ لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ... لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً»^۲

«مَثَل قائم ما، مَثَل قیامت است که وقت آن جز برای خدای تعالی آشکار نیست ... جز به صورت ناگهانی پیش نخواهد آمد.»

۲۶- امید ناامیدان

«كَيْفَ أَنْتَ إِذَا اسْتَيَّسَتْ أُمَّتِي مِنَ الْمَهْدِيِّ، فَيَأْتِيهَا مِثْلُ قَرْنِ الشَّمْسِ، يَسْتَبْشِرُ بِهِ أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ»^۳

«چگونه می شود حال امتم آن هنگام که از مهدی مایوس

۱- همان، ب ۶، ح ۴، ص ۳۰۲.

۲- سید هاشم بحرانی، مدینه المعاجز، ج ۷، ح ۱۵۹/۲۲۶۱، ص ۱۹۰.

۳- همان، ج ۵۳، ح ۵۶، ص ۶۵.

می شوند؟ آن گاه مهدی چون قرص خورشید ظهور می کند و اهل زمین و آسمان به او بشارت دهند.»

۲۷- پایان یک آغاز

«بنا یختمُ اللهَ الدِّینَ کَمَا فَتَحَ اللهُ بِنَا و بِنَا یَنْقِذُونَ مِنَ الْفِتْنَةِ کَمَا انْقَذُوا مِنَ الشِّرْکِ و بِنَا یُؤَلِّفُ اللهُ بَیْنَ قُلُوبِهِمْ بَعْدَ عَدَاوَةِ الْفِتْنَةِ اِخْوَانًا کَمَا اَلَّفَ اللهُ بِنَا بَیْنَ قُلُوبِهِمْ بَعْدَ عَدَاوَةِ الشِّرْکِ و بِنَا یُصْبِحُونَ بَعْدَ عَدَاوَةِ الْفِتْنَةِ اِخْوَانًا کَمَا اُصْبَحُوا بَعْدَ عَدَاوَةِ الشِّرْکِ اِخْوَانًا»^۱

«خداوند همان گونه که دین خود را به وسیله‌ی ما آغاز کرد به وسیله‌ی ما نیز استمرار می بخشد، [تا قیامت دین خدا با ما برقرار است] و همان گونه که به وسیله‌ی ما از شرک نجاتشان بخشید، از فتنه‌ها رهایی‌شان می دهد و همان گونه که میان دل های مسلمانان پس از عداوت و دشمنی الفت و محبت ایجاد کرد، باز هم به وسیله‌ی ما الفت و مهر ایجاد می کند و همان گونه که پس از عداوت شرک و جاهلیت اصل برادری و اخوت را برقرار ساخت باز هم به وسیله‌ی ما همه با هم پرمهر و برادر می گردند.»

۲۸- به سوی او بشتابید!!!

«لا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى یَقُومَ قَائِمُ الْحَقِّ مِنَّا وَ ذَلِکَ حَیْنَ یَاذُنُ اللهُ عَزَّوَجَلَّ

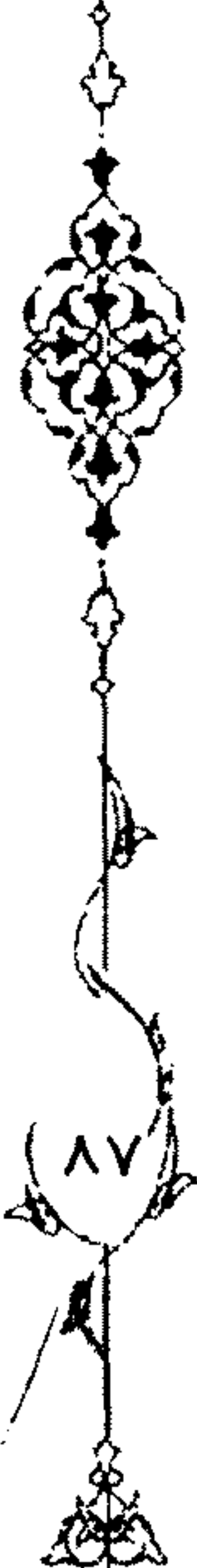
لَهُ. فَمَنْ تَبَعَهُ نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هَلَكَ ، فَاللهَ فَاللهَ عِبَادَ اللهِ، اِثْمُوهُ وَكُوْ
حَبِوْا عَلَيَّ التَّلْحِجِ فَاِنَّهُ خَلِيْفَةُ اللهِ عَزَّوَجَلَّ وَ خَلِيْفَتِي»^۱

فاتح الأوصياء... از...

«قیامت بر پا نمی‌شود جز هنگامی که قائمی از ما بر حق قیام کند. و این هنگامی است که خداوند اذن ظهورش دهد. پس کسی که از او پیروی کند نجات می‌یابد، و کسی که از او تخلف کند هلاک می‌شود. خدارا، خدا را! ای بندگان خدا! اگر چه مجبور شوید که از روی برف‌ها سینه‌خیز عبور کنید، که او خلیفه‌ی خدا است.»

۲۹- منجی جهان

«إِذَا كَانَ عِنْدَ خُرُوجِ الْقَائِمِ يُنَادِي مُنَادٍ مِنَ السَّمَاءِ أَيُّهَا النَّاسُ قَطِّعْ
عَنْكُمْ مِدَّةَ الْجَبَّارِينَ وَ وَايَ الْأَمْرِ خَيْرَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٌ ﷺ فَالْحَقُّوْا بِمَكَّةَ ...»^۲
«هنگام خروج حضرت مهدی علیه السلام منادی از آسمان ندا می‌دهد ای مردم دست جبارین از شما قطع شد و ولی امر بهترین امت محمد صلی الله علیه و آله و سلم خروج کرده، پس در مکه به او ملحق شوید ...»

۱ - خزّاز قمی، کفایة الاثر، ص ۱۰۶.

۲ - مفید، اختصاص، ص ۲۰۸.

۳۰- سعادت دیدار

«طُوبَى لِمَنْ لَقِيَهُ وَ طُوبَى لِمَنْ أَحَبَّهُ وَ طُوبَى لِمَنْ قَالَ بِهِ ...»^۱

«خوشا به حال کسی که مهدی علیه السلام را دیدار کند و خوشا به حال کسی که او را دوست دارد و خوشا به حال کسی که قایل به امامت وی باشد.»

۳۱- عظمت امام مهدی علیه السلام

«القائم الَّذِي يُصَلِّي رُوحَ اللَّهِ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ عليها السلام خَلْفَهُ»^۲

«قائم (ما) کسی است که عیسی بن مریم علیه السلام در پشت سر او نماز می خواند.»

۳۲- اقتدا به امام مهدی علیه السلام

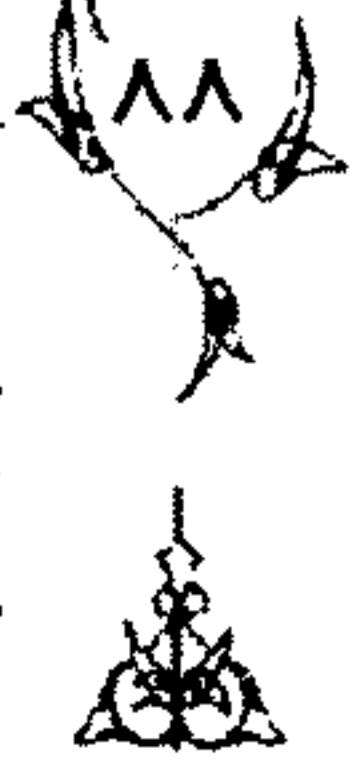
«يُنزِلُ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَى ثَنِيَّةٍ مِنَ الْأَرْضِ يُقَالُ لَهَا أَثْنَبِي وَ ... قِيَامِي بَيْتِ الْمُقَدَّسِ وَ النَّاسُ فِي صَلَاةِ الْعَصْرِ وَ الْإِمَامُ يَوْمَ بِهِمْ فَيَتَأَخَّرُ الْإِمَامُ فَيَقْدَمُهُ عِيسَى وَ يُصَلِّي خَلْفَهُ عَلَى شَرِيعَةِ مُحَمَّدٍ ...»^۳

«عیسی علیه السلام در گردنه‌ای به نام «اثنبی» در سرزمین مقدس فرود می آید وارد بیت المقدس می شود در حالی که مردم برای

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۴، ح ۱۱، ص ۴۹۸.

۲ - محمد باقر مجلسی، بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۸۴.

۳ - ابن بطریق، العمدة، ح ۹۰۱، ص ۴۲۰.

نماز عصر به امامت حضرت مهدی علیه السلام صف کشیده باشند. پس امام (حضرت مهدی علیه السلام) عقب می‌رود، ولی عیسی او را به جلو می‌برد و خود به او اقتدا کرده، پشت سرش طبق شریعت محمدی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نماز می‌خواند ...»

۳۳- سلطان مشرق و مغرب

«... وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِ وَكَلْدِي ... وَ تَشْرِقُ الْأَرْضُ بِنُورِهِ وَ يَبْلُغُ سُلْطَانُهُ الْمَشْرِقَ وَ الْمَغْرِبَ»^۱

«... سوگند به آن که مرا به حق به پیغمبری برانگیخت، اگر از دنیا جز یک روز نماند، آن روز را خداوند می‌گستراند تا فرزندم (مهدی) قیام کند، پهنه‌ی زمین به نور او روشن گردد و حکومت او شرق و غرب گیتی را فراگیرد.»

۳۴- سخاوت امام مهدی

«تُنْعَمُ فِيهِ أُمَّتِي نِعْمَةً لَمْ يَنْعَمُوا مِثْلَهَا قَطُّ تُوتِي الْأَرْضَ أَكْلَهَا وَ لَا تَدْخِرُ مِنْهُمْ شَيْئًا وَ الْمَالُ يَوْمَئِذٍ كَدُوسٍ؛ يَقُومُ الرَّجُلُ فَيَقُولُ: يَا مَهْدِيُّ اعْطِنِي فَيَقُولُ: خُذ.»^۲

۱ - شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۱، ب ۲۴، ح ۲۷، ص ۱۲۴.

۲ - علی بن عیسی اربلی، کشف الغمته، ج ۲، صص ۴۷۸ / ۴۷۹. محمد

خروج خواهد کرد. آسمان همه برکت هایش را برای او نازل خواهد کرد. و زمین آن چه در خود نهفته دارد، برای او بیرون خواهد ریخت ...»

بشارت نبی

۴۰- رضایت آسمان‌ها و زمین

«بِرَضِي بِخِلَافَتِهِ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرِ فِي الْجَوِّ.»^۱

«از خلافت و دولت او، اهل آسمان و زمین و پرندگان آسمان

راضی خواهند بود.»

فهرست منابع و مآخذ

فهرست منابع و مآخذ

- ۱- قرآن کریم.
- ۲- دشتی، نهج البلاغه.
- ۳- محمد بن یعقوب کلینی رازی، اصول کافی، ۱۴۰۱ هـ ق.
- ۴- علامه سید محمد حسین طباطبایی، تفسیر المیزان، دارالکتب الإسلامیه، قم، ۱۳۷۱.
- ۵- ناصر مکارم شیرازی، تفسیر نمونه، دارالکتب الإسلامیه، تهران، ۱۳۸۲.
- ۶- مفاتیح الجنان.
- ۷- شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، مترجم: پهلوان، دارالحدیث، قم، ۱۳۸۰.
- ۸- محمد بن ابراهیم جعفر نعمانی، غیبت نعمانی، مترجم: محمد جواد غفاری، صدوق، ۱۳۷۶.

- ۹- شیخ ابی جعفر محمد بن الحسن الطوسی، غیبت طوسی، معارف الإسلامیه، قم، ۱۴۱۷ هـ. ق.
- ۱۰- محمد باقر مجلسی، بحار الأنوار، دارالکتب الإسلامیه.
- ۱۱- محمد محمدی ری شهری، میزان الحکمه، مترجم: حمید رضا شیخی، دارالحدیث، قم، ۱۳۷۷.
- ۱۲- آیت الله سید محمد تقی موسوی اصفهانی، مکیال المکارم، دو جلد، ایران نگین، چاپ دوم، زمستان ۱۳۸۱.
- ۱۳- محمد بن الحسن الحر العاملی، اثبأء الهدأء، تهران، دارالکتب الاسلامیه.
- ۱۴- لطف ا... صافی گلپایگانی، منتخب الأثر، السیده المعصومه، قم، ۱۴۱۹ هـ. ق.
- ۱۵- جعفر سبحانی، فروغ ابدیت.
- ۱۶- علی یزدی حائری، الزام الناصب فی إثبات الحجه الغائب، چاپ بیروت، ۲ جلد، ۱۹۸۴ م.
- ۱۷- خدا مراد سلیمان، فرهنگ نامهی مهدویت، بنیاد فرهنگی مهدی موعود علیه السلام، مرکز تخصصی مهدویت، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۳.
- ۱۸- کامل سلیمان، روزگار رهایی، مترجم: علی اکبر

مهدی پور، نشر آفاق، تهران، ۱۳۸۱.

۱۹- سید محمد حسینی بهارانچی، دوله المهدی یا حکومت

امام زمان، انتشارات بوستان کتاب قم، ۱۳۸۱.

۲۰- مجتبی تونه‌ای، موعود نامه، انتشارات میراث ماندگار،

۱۳۸۴.

